

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas regeringens skrivelse med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen (skr. 2013/14:75), riksdagsstyrelsens redogörelse för behandlingen under 2013 av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen (redog. 2013/14:RS6) och en följdmotion som har väckts med anledning av regeringens skrivelse.

Utskottet noterar att den andel tillkännagivanden som slutbehandlas i årets skrivelse har minskat. Den genomsnittliga tiden för slutbehandling av tillkännagivanden är dock oförändrad, dvs. strax under två och ett halvt år. Mot bakgrund av påpekanden från försvars-, socialförsäkrings-, trafik- och näringsutskotten konstaterar konstitutionsutskottet bl.a. att vissa beredningsåtgärder i ett antal tillkännagivanden har fördröjts eller synes inte svara fullständigt mot tillkännagivandenas innehåll. Konstitutionsutskottet delar utskottens bedömningar och förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för att samtliga utskotts synpunkter ska beaktas. Vidare avvisar näringsutskottet regeringens slutbehandling av ett tillkännagivande.

Utskottet konstaterar dessutom att ett tillkännagivande på utbildningsutskottets område saknas i regeringens skrivelse. Trots upprepade påpekanden sedan våren 2009 om vikten av åtgärder för att förhindra detta hör det alltså inte till synnerliga undantagsfall att tillkännagivanden saknas i regeringens redogörelser. Utskottet förutsätter att regeringen vidtar nödvändiga åtgärder för att säkra att dess skrivelse uppfyller kraven på att vara korrekt, vederhäftig och väl kontrollerad.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse och riksdagsstyrelsens redogörelse till handlingarna och att följdmotionen avslås. I betänkandet finns tre reservationer (V) och två särskilda yttranden (S, MP).

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Bakgrund.....	5
Skrivelsens och redogörelsens huvudsakliga innehåll.....	6
Utskottets överväganden.....	7
Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser.....	7
Skrivelsen.....	7
Följdmotionen.....	12
Yttranden från andra utskott.....	12
Tidigare behandling.....	18
Förstärkt granskning av regeringens redogörelse.....	20
Övrigt.....	28
Utskottets ställningstagande.....	29
Riksdagsstyrelsens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser.....	33
Redogörelsen.....	33
Tidigare behandling.....	33
Utskottets ställningstagande.....	34
Reservationer.....	35
1. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågor på skatteområdet, punkt 3 (V).....	35
2. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågor på åkeri- och taxiområdet, punkt 4 (V).....	35
3. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågan om ILO- konventionen nr 94, punkt 5 (V).....	36
Särskilda yttranden.....	37
1. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågor på skatteområdet, punkt 3 (S, MP).....	37
2. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågan om ILO- konventionen nr 94, punkt 5 (S, MP).....	37
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	38
Redogörelse 2013/14:RS6.....	38
Skrivelse 2013/14:75.....	38
Följdmotionen.....	38
<i>Bilaga 2</i>	
Skatteutskottets yttrande 2013/14:SkU6y.....	40
<i>Bilaga 3</i>	
Försvarsutskottets yttrande 2013/14:FöU2y.....	54
<i>Bilaga 4</i>	
Socialförsäkringsutskottets yttrande 2013/14:SfU5y.....	58
<i>Bilaga 5</i>	
Utbildningsutskottets yttrande 2013/14:UbU4y.....	62
<i>Bilaga 6</i>	
Trafikutskottets yttrande 2013/14:TU3y.....	64

Bilaga 7

Näringsutskottets yttrande 2013/14:NU3y.....	74
--	----

Tabeller

Tabell 1 Antal kungjorda grundförfattningar och andel kungjorda EU-grundförfattningar under perioden 2001–2013	8
Tabell 2 Antal redovisade samt andel ej slutbehandlade riksdagsskrivelser (rskr.) i regeringens redogörelser 1991/92–2013/14	23
Tabell 3 Antal och andel slutbehandlade tillkännagivanden (tkg) och genomsnittlig tidsåtgång för slutbehandling 1995/96–2013/14	25
Tabell 4 Andel av sista åtgärd från regeringen m.fl. som leder till slutbehandling av tillkännagivanden (tkg) 1995/96–2013/14.....	27

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser

Riksdagen lägger skrivelse 2013/14:75 till handlingarna.

2. Riksdagsstyrelsens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser

Riksdagen lägger redogörelse 2013/14:RS6 till handlingarna.

3. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågor på skatteområdet

Riksdagen avslår motion

2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S) yrkandena 1–5.

Reservation 1 (V)

4. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågor på åkeri- och taxiområdet

Riksdagen avslår motion

2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S) yrkandena 6–9.

Reservation 2 (V)

5. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågan om ILO-konventionen nr 94

Riksdagen avslår motion

2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S) yrkande 10.

Reservation 3 (V)

Stockholm den 3 juni 2014

På konstitutionsutskottets vägnar

Peter Eriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Eriksson (MP), Per Bill (M), Björn von Sydow (S), Andreas Norlén (M), Helene Petersson i Stockaryd (S), Lars Elinderson (M), Karl Sigfrid (M), Phia Andersson (S), Karin Granbom Ellison (FP), Hans Hoff (S), Per-Ingvar Johnsson (C), Tuve Skånberg (KD), Jonas Åkerlund (SD), Mia Sydow Mölleby (V), Cecilia Brinck (M) och Marie Granlund (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringens skrivelse 2013/14:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen överlämnades den 13 mars 2014.

Riksdagsstyrelsens redogörelse 2013/14:RS6 med redogörelse för behandlingen under 2013 av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen överlämnades av riksdagsstyrelsen den 19 februari 2014.

Kammaren beslutade den 19 mars respektive den 27 februari 2014 att hänvisa regeringens skrivelse respektive riksdagsstyrelsens redogörelse till konstitutionsutskottet för beredning.

Motionstiderna för skrivelsen respektive redogörelsen löpte ut den 2 april 2014 respektive den 13 mars 2014. En följdmotion har väckts på skrivelsen. Följdmotionens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Någon följdmotion har inte väckts med anledning av redogörelsen.

Konstitutionsutskottet beslutade den 25 mars 2014 att anmoda övriga utskott att senast den 29 april 2014 yttra sig över regeringens skrivelse och de motioner som kunde komma att väckas med anledning av skrivelsen i de delar de berör respektive utskotts beredningsområde. Yttranden har inkommit från skatteutskottet, försvarsutskottet, socialförsäkringsutskottet, utbildningsutskottet, trafikutskottet och näringsutskottet, se bilagorna 2–7. Övriga utskott beslutade att inte yttra sig.

Bakgrund

Sedan 1961 har regeringen lämnat redogörelser till riksdagen för vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av riksdagens olika beslut. Redogörelserna är knutna till riksdagsskrivelserna där riksdagen meddelar regeringen sina beslut. En redogörelse upptar samtliga riksdagsskrivelser som har ställts till regeringen det senaste kalenderåret och därtill samtliga äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade.

Sedan slutet av 1990-talet har behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen (tidigare talmanskonferensen) redovisats i en bilaga till Riksdagsförvaltningens årsredovisning, som sedan behandlats av konstitutionsutskottet i dess budgetbetänkande. I redogörelsen redovisas kortfattade sakuppgifter om riksdagsskrivelsernas nummer och övriga aktuella dokument (framställning, proposition, motioner, utskottsbetänkande, protokoll) och i förekommande fall uppgifter om genomförda lagändringar samt uppgifter om huruvida skrivelsen är slutbehandlad eller inte. Riksdagsstyrelsen har beslutat att redovisningen till riksdagen av vidtagna åtgärder ska ha samma form som

regeringens redovisning och överlämnar därför sedan 2011/12 en särskild redogörelse till riksdagen med redovisning av vilka åtgärder som vidtagits med anledning av riksdagsskrivelserna.

Skrivelsens och redogörelsens huvudsakliga innehåll

Skrivelse 2013/14:75 avser huvudsakligen sådana åtgärder som vidtagits under tiden 1 januari–31 december 2013. Redogörelsen omfattar också vissa senare regeringsbeslut, om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade. I skrivelsen redovisas också information om regelbeståndet.

I redogörelse 2013/14:RS6 redovisas behandlingen under 2013 av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen.

Utskottets överväganden

Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna. Riksdagen avslår motionsyrkanden om tillkännagivanden till regeringen med innebörden att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i olika frågor på skatte-, åkeri- och taxiområdena samt i frågan om ratificeringen av ILO-konvention nr 94.

Jämför reservationerna 1–3 (V) samt särskilda yttrandena 1 och 2 (S, MP).

Skrivelsen

Regelbeståndet

Antalet gällande grundförfattningar per den 1 mars 2014 är 3 955. Av dessa är 1 369 lagar. Motsvarande siffror per den 1 mars 2013 var 3 896, varav 1 343 lagar. Antalet kungjorda grund- och ändringsförfattningar i Svensk författningssamling (SFS) under 2013 var 1 178. Av dessa författningar var 126 grundförfattningar (36 lagar och 90 förordningar m.m.). Den siffran kan jämföras med 1 001 under 2012, 1 609 under 2011 och 2 076 under 2010.

Under 2013 har EU-direktiv genomförts i 71 ändringsförfattningar (40 lagar och 31 förordningar) och 15 nya grundförfattningar (7 lagar och 8 förordningar), att jämföra med 71 ändringsförfattningar och 10 nya grundförfattningar under 2012 och 82 respektive 28 under 2011.

Antalet rubriker i myndigheternas regelförteckningar den 31 december 2013 har beräknats till ca 7 900. Det innebär ett oförändrat antal regelrubriker jämfört med året innan.

Andelen EU-relaterade författningar

Sedan våren 2010 (bet. 2009/10:KU21 s. 23) redovisar konstitutionsutskottet vissa uppgifter om regeringens skrivelse om antalet kungjorda författningar och andelen kungjorda grundförfattningar genom vilka EU-direktiv har genomförts (nedan EU-grundförfattningar).

Av tabell 1 nedan kan man utläsa att för perioden 2001–2013 utgjordes ca en femtedel av samtliga kungjorda grundförfattningar av författningar genom vilka EU-direktiv genomfördes. För samma period gäller att lite mindre än en tredjedel av alla nya lagar som kungjordes hade sin grund i genomförande av

EU-direktiv. Andelen kungjorda grundförfattningar som har sin grund i EU-direktiv har varierat kraftigt över åren.

När det gäller ändringsförfattningarna (som inte tas upp i detalj här) kan det nämnas att antalet kungjorda ändringsförfattningar per år under perioden 2001–2013 i genomsnitt ligger strax under 1 250 (där 2010 med 1 887 kungjorda ändringsförfattningar får anses utgöra ett extremfall för den nämnda perioden). Andelen ändringsförfattningar genom vilka EU-direktiv genomförs uppgår under samma period till omkring 7,4 procent med stora årliga variationer (t.ex. var andelen EU-relaterade ändringsförfattningar 15,3 procent 2009 och 6,7 procent 2013).

Tabell 1 Antal kungjorda grundförfattningar och andel kungjorda EU-grundförfattningar under perioden 2001–2013

År då författningarna kungjordes	Antal kungjorda grundförfattningar (varav lagar)	Antal kungjorda EU-grundförfattningar (varav lagar)	Andel kungjorda EU-grundförfattningar† (varav lagar)
2001	136 (37)	17 (3)	12,5 (8,1)
2002	129 (27)	20 (7)	15,5 (25,9)
2003	135 (41)	25 (11)	18,5 (26,8)
2004	136 (38)	37 (15)	27,2 (39,5)
2005	162 (42)	32 (14)	19,8 (33,3)
2006	178 (59)	85 (33)	47,8 (55,9)
2007	347 (28)	76 (12)	21,9 (42,9)
2008	160 (49)	48 (20)	30,0 (40,8)
2009	207 (52)	43 (8)	20,8 (15,4)
2010	189 (65)	22 (9)	11,6 (13,8)
2011	173 (32)	28 (14)	16,2 (43,8)
2012	118 (28)	10 (5)	8,5 (17,9)
2013	126 (36)	15 (7)	11,9 (19,4)
Totalt	2 196 (534)	458 (158)	20,9 (29,6)

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång av skrivelserna 2001/02:75, 2002/03:75, 2003/04:75, 2004/05:75, 2005/06:75, 2006/07:75, 2007/08:75, 2008/09:75, 2009/10:75, 2010/11:75, 2011/12:75, 2012/13:75 och 2013/14:75. I sammanhanget användbara data fanns endast tillgängliga från 2001. Tidigare redogörelser från regeringen innehåller inte så detaljerade uppgifter att en analys av författningsutgivningen kan genomföras.

†: Andelen uttrycks i procent.

Riksdagsskrivelserna

Regeringens redogörelse är knuten till de skrivelser där riksdagen meddelar regeringen sina beslut. Redogörelsen tar upp samtliga riksdagsskrivelser som har ställts till regeringen under det senaste kalenderåret och äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade av regeringen.

Generella iakttagelser

Den äldsta ej slutbehandlade riksdagsskrivelsen är en riksdagsskrivelse från riksmötet 1997/98 med ett tillkännagivande om *övriga konkurrensfrågor* (bet. 1997/98:SoU25 mom. 10, rskr. 289). Regeringen har tidigare hänvisat till att

landstingen under 2010 tillsatte en projektgrupp med uppdrag att ta fram en gemensam modell för särredovisning av tandvårdsverksamheterna, som sedan skulle bedömas av Statskontoret. I förra årets skrivelse hänvisade regeringen till att Statskontoret föreslagit en uppföljning av huvudmännens redovisning av folktandvården under 2014. I årets skrivelse framhålls att regeringen i januari 2014 gav Statskontoret i uppdrag att genomföra en sådan uppföljning under 2014, och att man avser att därefter återkomma till riksdagen. Regeringen ämnar betrakta ärendet som slutbehandlat om Statskontoret bedömer att redovisningen uppfyller kraven för transparent redovisning.

Från riksmötet 1999/2000 kvarstår en riksdagsskrivelse som ej är slutbehandlad (bet. 1999/2000:MJU17 mom. 24, rskr. 253) och som gäller *samlad redovisning av jaktfrågor*. I årets skrivelse hänvisar regeringen till tre utredningsbetänkanden från 2005, vilka bereds inom Regeringskansliet, samt till en departementspromemoria med förslag inom det samepolitiska området som regeringen remitterade 2009. Då förslagen möttes av kritik av bl.a. Sametinget och företrädare för renägarna inleddes en förnyad förankringsprocess genom att Sametinget tillsatte en särskild arbetsgrupp som avsåg lämna förslag 2013. Några förslag har dock inte lämnats och i december 2013 hölls, på regeringens initiativ, ett möte med Sametinget i syfte att finna former för en fortsatt dialog. Dialogprocessen kommer att fortsätta under 2014.

Från riksmötet 2001/02 kvarstår två skrivelser som ej slutbehandlade. Den första är en skrivelse med ett tillkännagivande om *avskaffande av reklamskatten* (bet. 2001/02:SkU20, rskr. 201). I årets skrivelse hänvisar regeringen till att man inom ramen för budgetpropositionen för 2014 har prövat frågan om ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten. Regeringen anför i skrivelsen att den resterande reklamskatten bör avskaffas, men att man mot bakgrund av den ekonomiska situationen inte har prioriterat ytterligare sänkning eller avskaffande av reklamskatten. I sitt slutbetänkande (SOU 2013:66) som överlämnades i september 2013 bedömer Presstödskommittén att reklamskatten bör avskaffas. Betänkandet har remitterats och ärendet bereds nu inom Regeringskansliet. Den andra ej slutbehandlade skrivelsen rör ett tillkännagivande om *ett utvidgat grundlagsskydd för ny kommunikation som sker med hjälp av elektromagnetiska vågor* (bet. 2001/02:KU21 mom. 1, rskr. 233) och redovisas under avsnittet om konstitutionsutskottets område nedan.

Den ej slutbehandlade skrivelse som kvarstår från riksmötet 2003/04 gäller *vissa frågor om aktivitetsersättning* (bet. 2003/04:SfU1 mom. 34, rskr. 102). Regeringen hänvisar i skrivelsen dels till betänkandet Moderniserad studie-hjälp (SOU 2013:52) som redovisades i juni 2013 och som för närvarande bereds i Regeringskansliet, dels till en arbetsgrupp inom Socialdepartementet som har i uppdrag att göra en översyn av bilstöd, handikappersättning och värdbidrag. Efter att dessa två utredningar har beretts respektive presenterats avser regeringen att ta ställning till hur kvarvarande delar av momentet ska behandlas.

Därutöver kvarstår som ej slutbehandlade 6 skrivelser från riksmötet 2004/05, 7 från riksmötet 2005/06, 1 från riksmötet 2006/07, 1 från riksmötet

2007/08, 1 från riksmötet 2008/09, 9 från riksmötet 2009/10, 23 från riksmötet 2010/11, 20 från riksmötet 2011/12 och 32 från riksmötet 2012/13. Vidare kvarstår 19 skrivelser som ej slutbehandlade från det nu pågående riksmötet 2013/14 fram till juluppehållet.

Konstitutionsutskottets område

I skrivelsen redovisas 36 riksdagsskrivelser med 9 tillkännagivanden som grundar sig i betänkanden från konstitutionsutskottet från riksmötena 2001/02–2013/14. Av dessa redovisas 28 riksdagsskrivelser med 4 tillkännagivanden som slutbehandlade och 8 riksdagsskrivelser med 5 tillkännagivanden som ej slutbehandlade. Nedan behandlas de riksdagsskrivelser som avser tillkännagivanden.

Ej slutbehandlade riksdagsskrivelser

Den äldsta ej slutbehandlade riksdagsskrivelsen på konstitutionsutskottets område gäller ett tillkännagivande om *ett utvidgat grundlagsskydd för ny kommunikation som sker med elektromagnetiska vågor* (bet. 2001/02:KU21 mom. 1, rskr. 233). Regeringen hänvisar i skrivelsen till att delar av Yttrandefrihetskommitténs slutbetänkande (SOU 2012:55) lett till en proposition som beslutades i november 2013 (prop. 2013/14:47). Regeringen avser under våren 2014 tillsätta en kommitté vars uppdrag bl.a. ska omfatta det som tillkännagivandet avser.

Av årets skrivelse framgår i fråga om tillkännagivandet om *dröjsmål hos myndigheter* (bet. 2004/05:KU14 mom. 6, rskr. 153) att regeringen, i likhet med föregående år, hänvisar till utredningen Det allmännas ansvar enligt Europakonventionens förslag till lagreglering (SOU 2010:87) och Förvaltningslagsutredningens förslag till ny lag (SOU 2010:29). I årets skrivelse framhåller regeringen att Förvaltningslagsutredningens förslag har remissbehandlats och att arbete pågår med en lagrådsremiss om en ny förvaltningslag där frågan ska ingå. Vidare anges att lagstiftningsärendet är omfattande och komplext och att det för närvarande övervägs om det finns behov av kompletterande beredningsunderlag. Avsikten är att en proposition ska kunna överlämnas till riksdagen under riksmötesåret 2014/15.

När det gäller tillkännagivandet om *Riksrevisionens styrelses framställning om sammanslagningar av myndigheter* (bet. 2010/11:KU8, rskr. 154–156) framgår det av regeringens skrivelse att regeringen i budgetpropositionerna för 2012 och 2013 i anslutning till respektive myndighetsavsnitt redovisat bl.a. vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av Riksrevisionens granskningsrapport. Regeringen har därmed ansett tillkännagivandet som slutbehandlat, vilket angavs i skrivelse 2012/13:75. Riksdagen uppmärksammade regeringen på att det är angeläget att riksdagen får en samlad redovisning av det som framkommit (bet. 2012/13:KU21, rskr. 2012/13:294). Regeringen avser därför att återkomma till riksdagen med en sådan samlad redovisning i en förvaltningspolitisk skrivelse under det första kvartalet 2014.

I frågan om tillkännagivandet om *evenemangslista* (bet. 2011/12:KU16 mom. 1, rskr. 224) framgår av skrivelsen att Myndigheten för radio och tv i november 2013 redovisade sitt regeringsuppdrag om att analysera och föreslå hur en evenemangslista kan utformas. Förslaget bereds för närvarande inom Regeringskansliet. När det gäller tillkännagivandet om *annonser i radio och tv* (bet. 2011/12:KU16 mom. 2, rskr. 224) anges att regeringen i december 2013 gav Myndigheten för radio och tv i uppdrag att göra en utvärdering av effekterna av en ändring i radio- och tv-lagen (2010:696). Uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2014.

När det gäller tillkännagivandet om *snabbare omval* (bet. 2012/13:KU13, rskr. 140) framgår det i regeringens skrivelse att regeringen för närvarande överväger formerna för en utredning av de frågor som riksdagen har tillkännaggett som sin mening att regeringen ska utreda. En sådan ändring som tillkännagivandet rymmer förutsätter bl.a. att ändringar i 3 kap. 4 § regeringsformen behöver övervägas. Ändringar i grundlagen kan genomföras tidigast i anslutning till 2018 års riksdagsval. Det övervägs att under riksmötet 2014/15 tillsätta en utredning med uppdrag att utreda förutsättningarna för omval och en författningsreglerad tidsfrist för genomförande av omval.

Slutbehandlade riksdagsskrivelser

Den äldsta slutbehandlade skrivelsen gäller tillkännagivandet om *skydd för s.k. whistle-blowers* (bet. 2010/11:KU23 mom. 16, rskr. 179). I regeringens skrivelse anger regeringen att riksdagsskrivelsen har slutbehandlats genom att regeringen i februari 2013 tillsatte en särskild utredning om stärkt skydd för arbetstagare som slår larm (dir. 2013:16). Uppdraget ska redovisas den 22 maj 2014.

I årets skrivelse anges i fråga om tillkännagivandet om *insyn i kungliga hovstaten* (bet. 2011/12:KU1 mom. 2, rskr. 56) att riksdagen har tillkännaggett som sin mening att regeringen ska genomföra en översyn av den överenskomelse som träffats mellan regeringen och Riksmarskalksämberet om redovisningen av hovstatens verksamhet. I regeringens skrivelse framgår det att regeringen i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1, utg.omr. 1 avsnitt 4) redogjort för Riksmarskalksämberets kompletterande överenskommelse.

När det gäller tillkännagivandet om *Justitieombudsmännens ämbetsberättelse och frågan om nya tillsynsorgan* (bet. 2011/12:KU6, rskr. 160–161) anges att regeringen i december 2013 gav Statskontoret i uppdrag att utreda frågan om tillsyn inom migrationsområdet. Vidare beslutade regeringen i maj 2013 att tillkalla en särskild utredare med uppgift att utreda frågan om tillsyn inom socialförsäkringen (dir. 2013:58). I regeringens skrivelse anges att påbörjandet av den senare utredningen har fördröjts men beräknas starta under våren 2014.

I fråga om tillkännagivandet om *modersmåslärare och undantaget från kravet på lärarlegitimation* (bet. 2011/12:KU17 mom. 1 [res. 1], rskr. 227) framgår det av skrivelsen att riksdagen har ansett att regeringens åtgärder för

att förstärka modersmålsundervisningen generellt men också specifikt för romer som redovisades i propositionen Vissa skolfrågor (prop. 2012/13:187) var tillräckliga och att riksdagen delade regeringens bedömning att man under vissa förutsättningar behöver kunna göra avsteg från kravet på legitimation för modersmåls lärare. Därmed anser regeringen att momentet är slutbehandlat.

Följdmotionen

I kommittémotion 2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S) begärs att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i tio olika frågor. De frågor som berörs är att skyndsamt införa en tonnageskatt (yrkande 1), att utvärdera vilka effekter de ändrade F-skattereglerna haft på arbetstagarnas ställning och skatteinkomsterna (yrkande 2), att skyndsamt införa personalliggare med oannonserade kontroller inom byggbranschen (yrkande 3), att införa ett enkelt system där månadsredovisning av anställdas skatter och arbetsgivaravgifter görs individuellt och inte, som i dag, med en totalsumma (yrkande 4), att skyndsamt införa kassaregister för utländska företagare utan fast driftsställe i Sverige (yrkande 5), att sjysta villkor ska gälla och att en nationell samordnare ska tillsättas för bättre efterlevnad av reglerna i åkeribranschen (yrkande 6), att reglerna för cabotage måste följas och att fusket med dessa måste upphöra (yrkande 7), att den holländska modellen bör prövas (yrkande 8), att skyndsamt införa obligatoriska redovisningscentraler (tömningscentraler) för taxametrar inom taxinäringen (yrkande 9) samt att skyndsamt ratificera ILO-konvention nr 94 (yrkande 10). Av motionen framgår att yrkandena hänvisar till tillkännagivanden som redan beslutats av riksdagen. Dessa tillkännagivanden tillkom efter beredning i skatteutskottet (jfr yrkandena 1–5), trafikutskottet (yrkandena 6–9) och arbetsmarknadsutskottet (yrkande 10).

Yttranden från andra utskott

Skatteutskottets yttrande

Skatteutskottet betonar i sitt yttrande (2013/14:SkU6y) i fråga om tillkännagivandet om *tonnageskatten* (bet. 2006/07:SkU11 mom. 2, rskr. 115) att det finns en samstämmig uppfattning i riksdagen om att det är angeläget att frågan snart får en lösning. Utskottet har förståelse för regeringens behov av att inom ramen för beredningen av ett lagstiftningsärende utreda närliggande frågor men vill samtidigt betona att det är angeläget att arbetet slutförs skyndsamt. Vidare ser utskottet positivt på att regeringen har tillsatt en utredning om bl.a. tonnageskatten (dir. 2013:6). Utskottet anser dock att även möjligheten att koppla ihop övergången till en tonnageskatt med omställningsmöjligheter för klimat och miljö bör övervägas i utredningen. Skatteutskottet har även tidigare fört fram liknande önskemål och förutsätter därför att utredningen omfattar

även dessa aspekter. Utskottet finner, med hänvisning till det anförda, i dagsläget inte något skäl att lämna ytterligare ett tillkännagivande i frågan och avstyrker yrkande 1 i kommittémotion 2013/14:K24 (nedan följdmotionen).

I fråga om tillkännagivandet om *F-skatt* (bet. 2011/12:SkU17 mom. 2, rskr. 163) konstaterar utskottet att utvecklingen mot en ökad möjlighet att välja verksamhetsform ställer nya krav, och att de förändringar i näringsbegreppet som genomförts innebär en anpassning av reglerna som har ökat förutsägbarheten och möjligheterna att bedriva näringsverksamhet. Skatteutskottet utgår från att regeringen följer utvecklingen noga, särskilt den av Skatteverket konstaterade tendensen att företag låter personer med F-skatt utföra arbete i stället för anställda, och vid behov återkommer med förslag till åtgärder. Utskottet ser inte något skäl för riksdagen att rikta ett nytt tillkännagivande till regeringen i frågan och avstyrker yrkande 2 i följdmotionen.

I fråga om tillkännagivandet om *byggbranschen* (bet. 2012/13:SkU14 mom. 2, rskr. 143) hänvisar skatteutskottet till ett av sina tidigare betänkanden under våren (bet. 2013/14:SkU20) och utskottets ställningstaganden i detta. Av dessa framgår att utskottet utgick från att regeringen skulle bereda ett utredningsförslag (Ds 2014:7) och återkomma till riksdagen med ett förslag om personalliggare för byggbranschen för ett riksdagsbeslut under 2014. Därtill ansåg utskottet, i den delen av det ursprungliga tillkännagivandet som rörde ett förslag om månadsuppgift om anställdas löner och skatter, att regeringens svar på tillkännagivandet borde avvaktas. Detta mot bakgrund av att regeringen hade uttalat att den avsåg att återkomma med ett sådant förslag. Skatteutskottet anför i sitt yttrande att det nu inte ser något skäl för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen i dessa frågor och avstyrker berörda motionsyrkanden i följdmotionen (yrkandena 3 och 4).

När det gäller tillkännagivandet om *utländska näringsidkare som saknar fast driftsställe i Sverige* (bet. 2012/13:SkU32 mom. 2, rskr. 241) anges i yttrandet att skatteutskottet i ett tidigare betänkande (bet. 2013/14:SkU20) konstaterade att regeringen hade klargjort i budgetpropositionen att Skatteverket skulle komma att få i uppdrag att utreda möjligheterna att införa en reglering som inte ställer olika krav på kassaregister utifrån om ett företag har fast driftsställe i Sverige eller inte. Skatteutskottet anser alltså att frågans fortsatta beredning bör avvaktas och att yrkande 5 i följdmotionen därför bör avstyrkas.

När det gäller ett antal tillkännagivanden redogörs i yttrandet för redovisningen i regeringens skrivelse, men något ställningstagande från utskottet lämnas inte i dessa delar. Detta gäller tillkännagivandena om dels *avskaffande av reklamskatten* (bet. 2001/02:SkU20, rskr. 201), dels *Öresundsavtalet* (bet. 2011/12:SkU13 mom. 16 [res. 15], rskr. 170), dels *noggranna överväganden i fråga om inskränkningar av meddelarfriheten och sekretessbestämmelsernas utformning* (bet. 2012/13:SkU8 mom. c), rskr. 77). Till yttrandet har det fogats fyra avvikande meningar. Tre av dessa avvikande meningar (S, V) gäller frågorna om tonnageskatten, F-skatt respektive byggbranschen. En avvikande mening (S, MP, V) gäller frågan om utländska näringsidkare som saknar fast driftsställe i Sverige.

Försvarsutskottets yttrande

I sitt yttrande (2013/14:FöU2y) noterar försvarsutskottet när det gäller tillkännagivandet om *en översyn av rekryteringsfrågan avseende deltidstrandmän* (bet. 2010/11:FöU mom. 9, rskr. 213) att de beredningsåtgärder som redovisas av regeringen inte, såvitt utskottet kan bedöma, tar sikte på gruppen deltidstrandmän. Utskottet vill därför erinra om att tillkännagivandet, som ännu inte är slutbehandlat, avser de problem som finns när det gäller bemanningen av deltidstrandkåren och utgår från att regeringen framöver vidtar de beredningsåtgärder som svarar mot detta.

När det gäller riksdagens tillkännagivande om *hemvärnets insatsberedskap* (bet. 2012/13:FöU10, rskr. 197) konstateras att regeringen anger att frågan hanteras av en utredning (dir. 2013:94) om Försvarsmaktens personalförsörjning som bl.a. har i uppgift att klarlägga förutsättningarna för att enligt dagens regelverk öka hemvärnets tillgänglighet i fredstid samt föreslå förändringar för att möjliggöra en utökad användning av hemvärdet i fred, bl.a. i fråga om t.ex. tjänstgöringskontrakt. Utskottet vill i detta sammanhang understryka att tillkännagivandet inte enbart tar sikte på förändringar inom ramen för gällande regelverk. I direktiven anges också att utredaren ska lämna förslag till författningsändringar som är nödvändiga för att genomföra utredningens förslag.

Slutligen uppmärksammas i försvarsutskottets yttrande tillkännagivandet om *hjärtstartare* (2012/13:FöU8 mom. 5 [res. 3], rskr. 196) där riksdagen gav regeringen till känna att möjligheterna att lagstifta om hjärtstartare i miljöer där många människor vistas borde ses över. I regeringens skrivelse anges att frågan bereds i Socialdepartementet med avsikten att ärendet ska slutbehandlas i samband med att Socialstyrelsen under 2015 avrapporterar ett regeringsuppdrag om att ta fram ett kunskapsunderlag om verktyg för att öka överlevnaden vid akut hjärt- och kärlsjukdom. I vad mån uppdraget till Socialstyrelsen även inbegriper en möjlighet att lämna förslag till lagstiftning om hjärtstartare är inte fullt klart för försvarsutskottet. Mot denna bakgrund vill utskottet peka på att ytterligare utredning än den ovannämnda kan vara nödvändig för att tillkännagivandet ska kunna bedömas som slutbehandlat.

Sammanfattningsvis förutsätter försvarsutskottet att regeringens beredning av de ovannämnda tillkännagivandena fortsätter.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet konstaterar i sitt yttrande (2013/14:SfU5y) att tre av de ärenden som utskottet uppmärksammade i sitt förra yttrande till konstitutionsutskottet (2012/13:SfU7y) kvarstår som ej slutbehandlade.

Beträffande tillkännagivandet om *vissa frågor om aktivitetsersättningen* (bet. 2003/04:SfU1 mom. 34, rskr. 102) noterar utskottet att regeringen, bl.a. efter beredning av ett utredningsbetänkande (SOU 2013:62) och presentation av en arbetsgrupps förslag om bilstöd, handikappersättning och vårdbidrag, kommer att ta ställning till hur de kvarvarande delarna av momentet ska behandlas. I fråga om tillkännagivandet om *sjuklönen* (bet. 2005/06:SfU:1 mom.

10, rskr. 90) framgår av yttrandet att frågan om sjuklönesystemet kommer att behandlas av en parlamentariskt tillsatt kommitté, vars arbete ska slutredovisas i sin helhet senast den 31 januari 2015, samt att regeringen i budgetpropositionen för 2014 har aviserat en översyn av konstruktionen av högkostnads-skyddet mot sjuklönekostnader i syfte att förbättra småföretagens situation. Utskottet konstaterar att dessa två tillkännagivanden har tagit alltför lång tid att behandla och förutsätter att regeringen återkommer med förslag så snart som möjligt.

När det gäller riksdagens tillkännagivande om *misshandlade kvinnor* (bet. 2005/06:SfU8 mom. 12, rskr. 190) noterar utskottet att frågan har behandlats i en utredning om kvinnor som utsätts för våld efter att ha beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning (SOU 2012:45) som för närvarande bereds inom Regeringskansliet. Vidare rapporterar Migrationsverket månadsvis till regeringen om tillämpningen av bestämmelsen om fortsatt uppehållstillstånd enligt 5 kap. 16 § tredje stycket 2 utlänningslagen (2005:716). Utskottet, som än en gång konstaterar att beredningen har pågått under lång tid, understryker att det är mycket angeläget att denna fråga får en lösning. Utskottet anser att det är anmärkningsvärt att regeringen trots flera års månadsvisa rapporter från Migrationsverket så sent som i februari 2014 fattade beslut om en kartläggning av tillämpningen av den aktuella bestämmelsen. Utskottet förutsätter att frågan får en lösning så snart som möjligt.

I fråga om tillkännagivandet om *rehabilitering tillbaka till arbete* (bet. 2012/13:SfU6, rskr. 174), enligt vilket de begärda förändringarna skulle ha trätt i kraft den 1 januari 2014, noterar utskottet att regeringen i budgetpropositionen för 2014 presenterade ett antal åtgärder för en effektiv rehabilitering samt att regeringen har gett Försäkringskassan i uppdrag att senast den 28 februari 2015 redovisa hur myndigheten säkerställer att den försäkrades rehabiliteringsbehov utreds i god tid. Utskottet beklagar att regeringen ansett sig behöva ända till februari 2015 för att uppfylla utskottets begäran.

Slutligen noterar utskottet i fråga om tillkännagivandet om *utvärdering av metoder för bedömning av arbetsförmåga* (bet. 2012/13:SfU10, rskr. 277) att Försäkringskassan (FK) i maj 2013 fick i uppdrag att bedriva en pilotverksamhet för att möjliggöra justeringar och uppföljningar inför införandet av metoder och verktyg för bedömning av arbetsförmåga och att senast den 15 augusti 2013 redovisa en plan för utvärdering av pilotverksamheten samt utvärdera den hittillsvarande pilotverksamheten. Utskottet noterar att FK i en rapport den 25 juni 2013 redovisade en plan för löpande utvärdering och uppföljning av bedömningsverktyget AKU men att någon redovisning av hittillsvarande erfarenheter av bedömningsverktyget dock ännu inte har lämnats. Utskottet vill understryka vikten av att en sådan redovisning presenteras snarast.

Utbildningsutskottets yttrande

Utbildningsutskottet konstaterar i sitt yttrande (2013/14:UbU4y) bl.a. att riksdagens tillkännagivande om *mobbning och kränkande behandling* (bet.

2012/13:UbU6 mom. 20 [res 20], rskr. 186) med en begäran om att regeringen bör återkomma till riksdagen i fråga om ett förslag om att införa s.k. lex Sarah i skolan saknas i regeringens skrivelse. Utbildningsutskottet vill därför betona vikten av att regeringen respekterar och nogsamt behandlar riksdagens samtliga beslut som har meddelats till regeringen genom riksdagsskrivelser. Utskottet förutsätter att Regeringskansliet nu ser över sina rutiner och åtgärder eventuella brister för att förhindra att det inträffade upprepas.

Trafikutskottets yttrande

Trafikutskottet konstaterar i sitt yttrande (2013/14:TU3y) att regeringens redogörelse i allt väsentligt är korrekt och att den ger en rättvisande bild av hur riksdagens skrivelser från utskottet har behandlats. Det är enligt utskottets mening angeläget att riksdagens skrivelser behandlas med erforderlig skyndsamhet och att handläggningen sker samvetsgrant. Trafikutskottet finner det också önskvärt att regeringen så långt som möjligt försöker ange när ett ärende som är under behandling kan tänka vara avslutat.

Utskottet betonar att det ser allvarligt på de stora problem som finns inom både åkerinäringen och taxibranschen men även på den saktfärdighet med vilken regeringen har hanterat frågorna. Trafikutskottet vill därför erinra om att riksdagen i ett tillkännagivande om *ekonomisk brottslighet inom taxinäringen* (bet. 2005/06:TU14 mom. 5, rskr. 259) påtalade behovet av åtgärder mot ekonomisk brottslighet inom taxinäringen redan för tio år sedan. Vidare påpekar utskottet att riksdagen i två andra tillkännagivanden om *redovisningscentraler för taxi m.m. samt krav på lokalkännedom för taxiförare* (bet. 2011/12:TU8 mom. 6 och 8, rskr 195) krävde bl.a. särskilda redovisningscentraler för taxi för att stävja ekonomiska oegentligheter inom branschen samt krav på lokalkännedom för taxiförare. Nästa tillfälle riksdagen återkom till frågan om obligatoriska redovisningscentraler tillsammans med krav på en översyn av hela taxibranschen var i ett tillkännagivande om *obligatoriska redovisningscentraler* (bet. 2012/13:TU16 mom. 13, rskr. 228). Av trafikutskottets yttrande framgår att riksdagen då även lämnade två tillkännagivanden om *konkurrensvillkor inom yrkestrafiken* samt behov av *åtgärder mot illegal verksamhet i åkeribranschen* (bet. 2012/13:TU16 mom. 4 och 6, rskr. 228). Behovet av åtgärder för att komma till rätta med problemen inom yrkestrafiken och taxinäringen är följaktligen enligt trafikutskottet ingen nyhet för regeringen. Utskottet finner därför regeringens passivitet i beredningen av dessa frågor djupt beklaglig. Taxiresenärerna har under många år betalat priset för regeringens saktfärdighet i frågan. Inom åkerinäringen har den orättvisa konkurrenssituation som tyvärr fått råda alltför länge medfört att seriösa aktörer tvingats bort från marknaden eftersom de inte haft möjlighet att konkurrera på lika villkor, missförhållanden som regeringen beklagligt nog negligerat. Trafikutskottet hänvisar till yrkandena 6–9 i följdmotionen i vilka det framhålls att regeringen ska verkställa tidigare riksdagsbeslut inom åkeri- och taxiområdet. Utskottet på-

minner om att det tidigare under riksmötet (bet. 2013/14:TU14) har förespråkats motsvarande tillkännagivanden inom yrkestrafikområdet. Mot bakgrund av frågornas stora betydelse och regeringens hittills långsamma hantering finner trafikutskottet det dock befogat att åter aktualisera frågorna i detta sammanhang. Därmed tillstyrker utskottet yrkandena 6–9 i följdmotionen. Till yttrandet har det fogats en avvikande mening (M, FP, C) i vilken vissa av trafikutskottets ledamöter yrkar att de berörda följdmotionsyrkandena avstyrks.

Näringsutskottets yttrande

Näringsutskottet påminner i sitt yttrande (2013/14:NU3y) om vikten av att undvika onödig tidsåtgång när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden. Denna erinran lämnas i fråga om tillkännagivanden om dels *granskning av effekter* (bet. 2008/09:NU8 mom. 3, rskr. 42) av de olika klimat- och energipolitiska styrmedlen för den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrin, dels att *anvisningsavtal* (bet. 2011/12:NU4 mom. 7, rskr. 45) inte skulle få förekomma i sin dåvarande form. Vad gäller det förstnämnda tillkännagivandet konstaterar utskottet att över fem år har gått utan att regeringen har slutfört den granskning som riksdagen efterfrågat. Även om denna tidsåtgång enligt näringsutskottet inte kan anses skälig konstaterar utskottet att regeringen i sin skrivelse redovisar ett antal nya åtgärder och att det därför finns förutsättningar för att regeringen snart ska kunna återkomma till riksdagen. I fråga om det sistnämnda tillkännagivandet saknar näringsutskottet en närmare redogörelse för hur regeringen verkar för att vanliga elkonsumenter ska ha möjlighet att teckna elavtal liknande de som finns inom industrin. I fråga om tillkännagivandet om *samordnad information vid företagsstart* (bet. 2010/11:NU8 mom. 1, rskr. 214) noterar näringsutskottet att regeringen har hörsammat utskottets synpunkter och redovisar ärendet som inte slutbehandlat.

I fråga om tillkännagivandet om *utvärdering* (bet. 2008/09:NU11 mom. 8, rskr. 176) av civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område konstateras att regeringen har lämnat en muntlig redogörelse till utskottet om ärendet. I tillkännagivandet anmodades regeringen att lämna information till riksdagen. Mot bakgrund av 3 kap. 6 § riksdagsordningen och uttalanden från konstitutionsutskottet (bet. 2010/11:KU20 s. 24) om att information från regeringen till riksdagen bör lämnas i sådan form att den är tillgänglig för riksdagens samtliga ledamöter anser näringsutskottet att tillkännagivandet inte kan anses som slutbehandlat och uppmanar regeringen att i nästa års redogörelse återkomma med en beskrivning av den fortsatta behandlingen med anledning av det aktuella tillkännagivandet. Näringsutskottet finner därför anledning att påminna om vad utskottet tidigare anfört om vikten av att regeringen med omsorg beaktar riksdagens tillkännagivanden innan de redovisas som slutbehandlade.

Tidigare behandling

Våren 2004 underströk konstitutionsutskottet vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsåtgång (bet. 2003/04:KU21). Konstitutionsutskottet framhöll också vikten av att det särskilt vid längre tidsåtgång ges fullgod information om orsakerna och att informationen självfallet kan ges också i andra sammanhang än i skrivelse 75.

Våren 2005 förutsatte utskottet att rutinerna i Regeringskansliet skulle ses över som ett led i ansträngningarna att komma till rätta med onödig tidsåtgång (bet. 2004/05:KU24). Utskottet pekade också på vikten av att regeringens information inte är för knapphändig. Informationen borde svara mot de krav som har uppställts genom tillkännagivandena.

Våren 2006 utfördes inom utskottets kansli en genomgång av riksdagens tillkännagivanden till regeringen (bet. 2005/06:KU34). Utskottet redovisade då de synpunkter på regeringens redogörelser av behandlingen av riksdagens skrivelser som utskottet har framfört under årens lopp. Våren 1995 hade konstitutionsutskottet understrukit att utgångspunkten måste vara att de önskemål som tillkännagivandena avser bör tillgodoses (bet. 1994/95:KU30 s. 42). Om det visar sig att det finns omständigheter som hindrar ett genomförande eller om regeringen gör en annan bedömning än riksdagen, måste regeringen dock kunna avstå från att vidta de åtgärder som tillkännagivandet avser. En förutsättning borde då vara att regeringen redovisar sina bedömningar för riksdagen. Utskottet pekade även på att det borde höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två till tre år (bet. 2005/06:KU34 s. 19).

Våren 2007 framhöll utskottet att regeringens redogörelse hade blivit mer lättillgänglig och gav en utförligare information om beredningsläget i skilda ärenden, även om det fortfarande fanns utrymme för ytterligare förbättringar (bet. 2006/07:KU17). Särskilt gällde det information om vilka åtgärder som planeras och bedömningar av när riksdagsskrivelser kan antas bli slutbehandlade, i varje fall om tillkännagivandena är mer än ett år gamla. Utskottet underströk behovet av att sedvanliga beredningsåtgärder inte fördröjs i onödan och framhöll vikten av att en riksdagsskrivelse inte redovisas som slutbehandlad utan att samtliga delar av tillkännagivandet har redovisats.

Våren 2008 framhöll utskottet att information om vilka åtgärder som planeras och bedömningar om när riksdagsskrivelser antas bli slutbehandlade förekom i större utsträckning än tidigare i regeringens redogörelse (bet. 2007/08:KU21). Utskottet välkomnade denna utveckling och förutsatte att sådana uppgifter genomgående skulle redovisas i kommande redogörelser. Utskottet betonade även dels att stor tidsåtgång skapar en osäkerhet som ofta leder till att ämnet för tillkännagivandet kommer upp på nytt i olika sammanhang i riksdagen, dels att det är angeläget att en åtgärd som aviseras till en viss tidpunkt verkligens vidtas och inte gång på gång skjuts upp.

Våren 2009 underströk utskottet åter att beredningsåtgärder inte bör fördröjas i onödan (bet. 2008/09:KU21). Detta mot bakgrund av att flera utskott pekade på tidsåtgången när det gäller behandlingen av riksdagsskrivelser. Till följd av att regeringens skrivelse saknade uppgifter om två tillkännagivanden

från riksdagen betonade utskottet vikten av att riksdagens tillkännagivanden inte göms undan i regeringens korrespondens med riksdagen, och att regeringen noggrant behandlar samtliga riksdagsbeslut som har meddelats till regeringen genom riksdagskrivelser. Utskottet förutsatte även att eventuella brister i Regeringskansliets rutiner skulle åtgärdas i syfte att förhindra att det inträffade upprepades.

Våren 2010 framhöll utskottet bl.a. att elva år inte kan anses vara en acceptabel tidsåtgång för behandlingen av ett tillkännagivande, i synnerhet om regeringen samtidigt brister i information till riksdagen om ärendets beredning (bet. 2009/10:KU21). Om det finns omständigheter som hindrar ett genomförande ska regeringen enligt utskottet återkomma till riksdagen och redovisa skälen för sin bedömning. Konstitutionsutskottet konstaterade vidare att flera utskott inte delade regeringens bedömning att vissa riksdagskrivelser varit slutbehandlade. Utskottet förutsatte att regeringen skulle vidta de åtgärder som krävdes för att utskottens synpunkter skulle beaktas. Utskottet uttalade sin avsikt att förstärka sin granskning av redogörelsen.

Våren 2011 konstaterade utskottet att det trots fortsatta förbättringar i regeringens redogörelse fanns utrymme för ytterligare förbättringar i fråga om information om vilka åtgärder som planerades och om bedömningar när riksdagskrivelser kan antas bli slutbehandlade (bet. 2010/11:KU21). Utskottet framhöll även, med stöd av flera andra utskotts yttranden, dels att det var av stor vikt att regeringen vidtar mått och steg för att undvika onödig tidsåtgång, dels att konstitutionsutskottet förutsatte att regeringen skulle vidta lämpliga åtgärder med anledning av utskottens synpunkter och bedömningar. På sitt eget område noterade konstitutionsutskottet att det rådde en viss oklarhet gällande ett tillkännagivande om en översyn av handläggningen av ärenden om bortförda barn och förutsatte att regeringen snarast skulle återkomma till riksdagen i enlighet med det aktuella tillkännagivandet. Vidare konstaterade utskottet att regeringens redogörelse saknade ett tillkännagivande och förutsatte att eventuella brister i Regeringskansliets rutiner skulle åtgärdas.

Våren 2012 noterade utskottet att den tidigare gynnsamma utvecklingen vad gäller en minskning av ej slutbehandlade riksdagskrivelser och en ökning av andelen slutbehandlade tillkännagivanden hade brutits, vilket enligt utskottet var olyckligt (bet. 2011/12:KU21). Mot bakgrund av påpekanden från bl.a. socialförsäkringsutskottet och näringsutskottet konstaterade utskottet att vissa beredningsåtgärder i ett begränsat antal tillkännagivanden hade fördröjts. Utskottet förutsatte att regeringen skulle vidta de åtgärder som krävdes för att utskottens synpunkter ska beaktas. På sitt eget område konstaterade utskottet bl.a. att ett tillkännagivande i frågan om upphovsrätten och offentlighetsprincipen efter mer än tolv år ännu inte hade slutbehandlats. Utskottet föreslog därför att riksdagen skulle tillkänna för regeringen att den under 2012 skulle återkomma med förslag till riksdagen. Slutligen framhöll utskottet att den konstitutionella praxis som vuxit fram bl.a. innebär att utgångspunkten bör vara att regeringen tillgodoser ett tillkännagivande. Om regeringen inte delar riks-

dagens mening i en fråga och inte har för avsikt att tillgodose riksdagens önskemål bör den vidare underrätta riksdagen om detta inom den tidsgräns – när sådan anges – som angetts i tillkännagivandet, och då bör även skälen till att regeringen inte har tillgodosett tillkännagivandet redovisas. Mot denna bakgrund föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkänna för regeringen att beredningsåtgärder med anledning av ett tillkännagivande från riksdagen bör påbörjas så snart som möjligt.

Våren 2013 konstaterade utskottet att regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser under flera år har förbättrats och, med några enstaka undantag, ger en fullständig och korrekt bild av riksdagens skrivelser och tillkännagivanden (bet. 2012/13:KU21). Utskottet noterade också att andelen slutbehandlade skrivelser och tillkännagivanden ökat och att handläggningstiden för slutbehandling av tillkännagivanden minskat, vilket utskottet såg som positivt. Utskottet framhöll dock att det fortfarande fanns utrymme för förbättringar, dels när det gällde bedömningar av när tillkännagivanden kan antas bli slutbehandlade, dels när det gällde utförliga redovisningar av orsaker till dröjsmål i beredningsåtgärder och av regeringens slutsatser och genomförda åtgärder vid slutbehandling av tillkännagivanden. I de fall regeringen bedömer att ett tillkännagivande är slutbehandlat framhöll utskottet att det är viktigt att regeringens slutsatser och genomförda åtgärder för detta redovisas tydligt och utförligt. Därutöver kunde utskottet konstatera att några tillkännagivanden saknades i såväl årets som tidigare redogörelser. Med anledning av detta betonade utskottet på nytt och med skärpa vikten av att regeringens redogörelse är fullständig och korrekt. Utskottet förutsatte, mot bakgrund av att utskottet tidigare har uppmärksammat saknade tillkännagivanden, att eventuella kvarvarande brister i Regeringskansliets rutiner åtgärdas för att det inträffade inte ska upprepas. Mot bakgrund av påpekanden från bl.a. socialförsäkringsutskottet och näringsutskottet konstaterade konstitutionsutskottet att vissa beredningsåtgärder i ett antal tillkännagivanden hade fördröjts. Konstitutionsutskottet delade utskottens bedömningar och förutsatte att regeringen skulle vidta de åtgärder som krävdes för att samtliga utskotts synpunkter ska beaktas. Konstitutionsutskottet och näringsutskottet avvisade regeringens slutbehandling av två tillkännagivanden.

Förstärkt granskning av regeringens redogörelse

Vid 2010 års behandling av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen (skr. 2009/10:75) framhöll konstitutionsutskottet att regeringens rapportering om huruvida riksdagsskrivelser är slutbehandlade eller inte och om de beredningsåtgärder som genomförts eller planeras har stor betydelse för att riksdagen ska kunna avgöra om regeringen har genomfört de beslut som riksdagen fattat (bet. 2009/10:KU21 s. 23). Utskottet uttalade då mot denna bakgrund sin avsikt att hädanefter förstärka sin granskning av redogörelsen.

Av tidigare uppföljnings- och utvärderingsprojekt som utskottet har genomfört framgår att riksdagens tillkännagivanden är av särskilt intresse (bet. 2005/06:KU34). Även regeringen har under lång tid framhållit att dess åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen tilldrar sig ett särskilt intresse vid utvärderingen och uppföljningen av riksdagens beslut (skr. 2013/14:75 s. 3 f.). Mot bakgrund av det ovannämnda redogör utskottet i det följande för sin förstärkta granskning av innehållet i regeringens redogörelse i den aktuella skrivelsen (skr. 2013/14:75) och tidigare skrivelser. Granskningen fokuserar särskilt på regeringens behandling av riksdagens tillkännagivanden.

Tidigare granskning av riksdagens tillkännagivanden

Ordningen med tillkännagivanden var föremål för ett omfattande uppföljnings- och utvärderingsarbete av konstitutionsutskottet under våren 2006. Arbetet redovisades i en promemoria (bet. 2005/06:KU34 bil. 7) som sammanfattas i det följande.

I promemorian görs en genomgång av riksdagens tillkännagivanden till regeringen i tre tidsperioder sedan regeringsformen trädde i kraft (1975–1979/80, 1988/89–1992/93 och 2000/01–2004/05). En märkbar nedgång i antalet tillkännagivanden kan noteras under denna tid, från ca 1 300 under perioden 1975–1979/80 till färre än 400 under perioden 2000/01–2004/05. Som tänkbara bidragande orsaker till denna nedgång anges dels att de socialdemokratiska regeringsförslagen under den senare delen av den studerade perioden förbereddes i samråd med samarbetspartierna Vänsterpartiet och Miljöpartiet, dels att den reformerade budgetprocessen inneburit att riksdagen genom ett enda beslut fastställer utgiftsramar och utgiftstak, vilket enligt utvärderingen förefaller ha minskat oppositionspartiernas möjligheter att söka majoriteter för sina förslag.

Vidare diskuteras i promemorian om det har skett en attitydförändring bland riksdagsledamöterna. Trots det minskade antalet tillkännagivanden under senare år konstaterade konstitutionsutskottet att tillkännagivandena inte åtgärdas snabbare av regeringen än tidigare. Tvärtom tycks de genomsnittliga handläggningstiderna ha förlängts. Samtidigt har andelen propositioner som åberopats som åtgärd med anledning av tillkännagivanden tydligt ökat. Detta skulle enligt utskottet möjligen kunna tyda på att tillkännagivandena under senare år har varit av en annan och mer krävande karaktär än tidigare.

Av promemorian framgår vidare att regeringens redogörelser för behandlingen av riksdagens skrivelser har förbättrats avsevärt med åren. Under den första tidsperioden (1975–1979/80) var redovisningarna i allmänhet mycket knapphändiga. Successivt och i takt med att riksdagens utskott tagit upp behovet av förbättringar i skilda avseenden har redovisningarna blivit mer lättillgängliga och även utförligare.

Av promemorian framgår även att det av redogörelserna dock inte alltid går att direkt utläsa om tillkännagivandena följs delvis eller helt. I stor utsträckning hänvisar regeringen till att frågan behandlas i propositioner, utan att ange om tillkännagivandet därmed tillgodoses eller inte. För det stora flertalet tillkännagivanden förefaller emellertid regeringen har följt riksdagens tillkännagivanden även om det många gånger har dragit ut på tiden. Det är dock inte ovanligt att det direkt av redogörelsen framgår att regeringen inte avser att följa ett tillkännagivande.

Grundlagsutredningen

Bland annat mot bakgrund av att riksdagens möjlighet att besluta om tillkännagivanden inte kommer till uttryck i regeringsformen (där begreppet tillkännagivanden inte nämns) och att denna möjlighet utgör en viktig funktion för riksdagen diskuterade Grundlagsutredningen (SOU 2008:125) behovet av att i någon form reglera användningen av tillkännagivanden. Utredningens bedömning var att riksdagens möjlighet att besluta om tillkännagivanden till regeringen inte borde regleras i regeringsformen (s. 304 f.). Utredningen konstaterade att regeringen inte har någon konstitutionell skyldighet att följa ett tillkännagivande från riksdagen, men att riksdagen har möjlighet att utnyttja sin normgivningsmakt eller finansmakt för att åstadkomma det resultat som tillkännagivandet syftar till, om regeringen inte följer ett tillkännagivande. Ytterst har även riksdagen möjlighet att avge en misstroendeförklaring mot regeringen.

Utredningen påpekade även att den konstitutionella praxis som vuxit fram innebär att utgångspunkten bör vara att regeringen tillgodoser ett tillkännagivande, men om regeringen inte delar riksdagens mening i en fråga och inte har för avsikt att tillgodose riksdagens önskemål, bör den underrätta riksdagen om detta inom den tidsgräns som angetts i tillkännagivandet. Även skälen till varför regeringen inte tillgodosett tillkännagivandet bör redovisas. Vidare konstaterade utredningen att ordningen i allt väsentligt fungerade väl och att det dessutom inte kunde uteslutas att praxis kunde komma att utvecklas ytterligare, något som skulle kunna försvåras med en reglering i grundlag.

Översyn av riksdagsordningen

Riksdagsstyrelsen beslutade den 26 september 2012 att tillkalla en parlamentarisk kommitté med uppdrag att genomföra en översyn av riksdagsordningen. Den 28 augusti 2013 överlämnade kommittén sitt slutbetänkande (2012/13:URF3) till riksdagsstyrelsen. Kommittén har bl.a. analyserat den konstitutionella betydelsen av riksdagens tillkännagivanden. Kommittén konstaterar att regeringens skrivelse med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen har kommit att få en viktig roll i uppföljningen av riksdagens beslut och att det därmed är rimligt att regeringens skyldighet att årligen lämna denna skrivelse regleras i riksdagsordningen. I syfte att förtydliga för riksdagen när regeringen anser att ett tillkännagivande är behandlat,

påpekar kommittén (s. 174) att det vore värdefullt för riksdagens arbete om det tydligt framgår av redovisningen i den aktuella propositionen vilket tillkännagivande som ger anledning till redovisningen. Kommitténs betänkande har remissbehandlats och legat till grund för förslag från riksdagsstyrelsen (framst. 2013/14:RS3). Av framställningen framgår (s. 139 f.) att riksdagsstyrelsen gör samma bedömning som kommittén i denna del. Framställningen bereds nu i konstitutionsutskottet och väntas preliminärt behandlas i kammaren under juni 2014 (jfr kommande bet. 2013/14:KU46).

Behandling av riksdagsskrivelserna under perioden 1991/92–2013/14

I tabell 2 nedan redogörs för antalet riksdagsskrivelser och andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser i regeringens redogörelse för de senaste 23 skrivelserna från regeringen.

Tabell 2 Antal redovisade samt andel ej slutbehandlade riksdagsskrivelser (rskr.) i regeringens redogörelser 1991/92–2013/14

Regeringens redogörelse	Redovisade rskr. (antal)	Ej slutbehandlade rskr. (antal)	Ej slutbehandlade rskr. (andel i %)
Skr. 1991/92:15	565	185	32,7
Skr. 1992/93:15	523	181	34,6
Skr. 1993/94:15	602	136	26,9
Skr. 1994/95:15	606	183	30,2
Skr. 1995/96:15	601	155	25,8
Skr. 1996/97:15	431	155	36,0
Skr. 1997/98:75	544	125	23,0
Skr. 1998/99:75	396	136	34,3
Skr. 1999/2000:75	381	144	37,8
Skr. 2000/01:75	403	148	36,7
Skr. 2001/02:75	412	166	40,3
Skr. 2002/03:75	428	174	40,7
Skr. 2003/04:75	423	155	36,6
Skr. 2004/05:75	428	155	36,2
Skr. 2005/06:75	425	153	36,0
Skr. 2006/07:75	457	173	37,9
Skr. 2007/08:75	391	153	39,1
Skr. 2008/09:75	413	143	34,6
Skr. 2009/10:75	432	115	26,6
Skr. 2010/11:75	430	98	22,8
Skr. 2011/12:75	349	129	37,0
Skr. 2012/13:75	404	119	29,5
Skr. 2013/14:75	393	125	31,8

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång av de skrivelser som nämns i tabellen.

Av tabellen framgår att andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser som redovisas i de fem senaste skrivelserna har pendlat mellan 22,8 procent och 37,0 procent, och att andelen som redovisas i årets skrivelse på 31,8 procent är en

liten uppgång jämfört med föregående års skrivelse. Sett i ett längre perspektiv är en andel på 35 procent dock snarast att betrakta som normen och andelar under 30 procent eller över 40 procent som avvikande.

Vidare kan noteras att antalet riksdagsskrivelser redovisade i regeringens årliga skrivelser har minskat något sedan 1990-talets inledning, för att sedan riksmötet 2000/01 stabilisera sig kring strax över 400 stycken. De tre undantagen till det ovannämnda är antalet riksdagsskrivelser som redovisades i skrivelserna 2007/08:75, 2011/12:75 och i årets skrivelse (vilka redogör för de riksdagsskrivelser som huvudsakligen beslutades under riksmötena 2006/07, 2010/11 respektive 2012/13, se ovan) där antalet riksdagsskrivelser uppgick till 391, 349 respektive 393 stycken.

Tidigare har nämnts att en tänkbar förklaring till denna variation är att en ny regering tillträdde under hösten 2006 med stöd av en riksdagsmajoritet (bet. 2011/12:KU21 s. 29). En annan delvis sammanhörande förklaring torde kunna vara att aktiviteten i riksdagen (och eventuellt i regeringen, se nedan) är lägre under en mandatperiods första riksmöte. En sådan hypotes finner visst stöd i antalet propositioner och skrivelser som överlämnas till riksdagen, vilka följer samma trend. Riksdagsskrivelser följer på riksdagsbeslut som kräver verkställighet, t.ex. utfärdande av lagar eller beslut om regleringsbrev, vilka normalt har sin grund i förslag från regeringen. Enligt det offentliga riksdagstrycket överlämnades endast 133 respektive 168 propositioner och skrivelser under riksmötena 2006/07 respektive 2010/11. Detta kan jämföras med t.ex. riksmötena 2008/09 och 2009/10 under vilka regeringen överlämnade 232 respektive 248 propositioner och skrivelser. Under alla omständigheter påverkar aktiviteten i riksdagen i hög grad antalet riksdagsskrivelser som överlämnas till regeringen. Årets redovisning innebär att andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser åter hamnar strax över 30 procent. Variationen under de senaste fem riksmötena vad gäller andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser är för stor för att kunna betraktas som en klar och obruten trend. I sammanhanget kan dock nämnas att av de sex tillfällen under de senaste 20 åren då andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser som redovisats i regeringens redogörelser har hamnat under 30 procent, har tre av dessa tillfällen, dvs. hälften, skett de sista fem åren. I den mån det finns en långsiktig tendens utmärks den således av en minskning av andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser.

Riksdagens tillkännagivanden 1995/96–2013/14

Vid utvärderingen och uppföljningen av riksdagens beslut är regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen av särskilt intresse. Mot bakgrund av detta samt konstitutionsutskottets uttalade ambition (bet. 2009/10:KU21 s. 23) att förstärka granskningen av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har konstitutionsutskottet granskat och analyserat regeringens behandling av riksdagsskrivelser som innehåller riksdagens tillkännagivanden. Utskottets granskning av regeringens

redogörelser som lämnats under riksmötena 1995/96–2013/14 (se tabell 3 nedan) visar att antalet tillkännagivanden som slutbehandlats i viss utsträckning har minskat över den undersökta perioden (även om viss variation finns) fram till 2011/12 års redogörelse. Av förra årets redogörelse framgår dock att andelen slutbehandlade tillkännagivanden ökade noterbart, från ca 17 procent till 34,8 procent. I år minskade andelen till 26,8 procent. Även det totala antalet tillkännagivanden har minskat jämfört med föregående år. Den genomsnittliga tidsåtgången är dock oförändrad jämfört med föregående år.

Tabell 3 Antal och andel slutbehandlade tillkännagivanden (tkg) och genomsnittlig tidsåtgång för slutbehandling 1995/96–2013/14

Regeringens redogörelse	Antal slutbehandlade tkg (totala antalet)	Andel slutbehandlade tkg	Genomsnittlig tidsåtgång i dagar (median)
Skr. 1995/96:15	157 (324)	48,5	403 (207)
Skr. 1996/97:15	86 (238)	36,1	467 (304)
Skr. 1997/98:75 ^a	165 (283) ^a	58,3 ^a	543 (359)
Skr. 1998/99:75	63 (187)	33,7	501 (234)
Skr. 1999/2000:75	72 (209)	34,4	821 (393)
Skr. 2000/01:75	78 (219)	35,6	824 (491)
Skr. 2001/02:75	66 (230)	28,6	707 (502)
Skr. 2002/03:75	73 (249)	29,3	805 (410)
Skr. 2003/04:75	79 (236)	33,5	764 (483)
Skr. 2004/05:75	66 (213)	31,0	996 (753)
Skr. 2005/06:75	49 (196)	25,0	1 045 (1 008)
Skr. 2006/07:75	60 (239)	25,1	1 076 (539)
Skr. 2007/08:75	43 (184)	23,4	1 059 (705)
Skr. 2008/09:75	33 (144)	22,9	1 272 (1 041)
Skr. 2009/10:75	45 (121)	37,2	1 775 (1 696)
Skr. 2010/11:75	34 (100)	34,0	2 073 (1 766)
Skr. 2011/12:75	21 (125)	16,8	1 186 (449)
Skr. 2012/13:75	54 (155)	34,8	855 (451)
Skr. 2013/14:75	38 (142)	26,8	856 (668)

Källa: Konstitutionsutskottets kansli genomgång av de skrivelser som nämns i tabellen. I de fall brister i redogörelsen för skrivelserna har upptäckts (t.ex. som en följd av felaktigt redovisning av slutbehandling av vissa tillkännagivanden samt tidigare iakttagelser i betänkandena 2010/11:KU21 s. 28 och 2012/13:KU21 s. 34 f.) har dessa rättats till i tabellen.

†: Andelen uttrycks i procent.

^a: Omfattning av regeringens redogörelse under riksmötet 1997/98 – övergångsvis 18 månader – förklarar avvikelser i antal och andel tillkännagivanden. Omfattningen bestämdes i samråd med konstitutionsutskottets kansli för att bättre stämma överens med de granskningsrutiner konstitutionsutskottet då hade börjat tillämpa.

*: Här anges både medelvärde och medianvärde (det sistnämnda inom parentes och kursiverat). Extrema värden som har stor inverkan på medelvärdet påverkar inte medianvärdet i samma utsträckning. Medianvärdet kompletterar därför den information som ges av medelvärdet när det gäller den genomsnittliga beredningstiden för de slutbehandlade tillkännagivandena. Beräkningarna av genomsnittlig tidsåtgång är utförda i Excel och grundar sig på programmets antagande om månader med 30 dagar (dvs. att ett kalenderår har 360 dagar).

I förra årets skrivelse ökade andelen slutbehandlade tillkännagivanden markant samtidigt som den genomsnittliga tidsåtgången för slutbehandlade tillkännagivanden fortsatte att minska, ett positivt trendbrott som i år har motsvarats av en minskning av andelen slutbehandlade tillkännagivanden och en

ökning av medianen för tidsåtgången för slutbehandlade tillkännagivanden. Under slutet av förra mandatperioden och början av den innevarande mandatperioden slutbehandlades äldre tillkännagivanden i högre utsträckning än tidigare, vilket framgår av 2010 och 2011 års skrivelser. Flera av de äldre tillkännagivanden som slutbehandlades då var kopplade till frågeställningar som kan anses vara av mer krävande karaktär, t.ex. konstitutionella frågor. Dessa tillkännagivanden slutbehandlades genom Grundlagsutredningens (SOU 2008:125) och Yttrandefrihetskommitténs (SOU 2009:14) överväganden eller regeringens förslag till riksdagsbeslut med anledning av dessa utredningar (prop. 2009/10:80 och 2009/10:81). Andra äldre tillkännagivanden som redovisades som slutbehandlade i 2010 och 2011 års skrivelser rörde utbildnings- samt bygg- och planfrågor. Dessa slutbehandlades genom regeringens beslut om propositioner i omfattande lagärenden på dessa områden, t.ex. förslag till en ny skollag (prop. 2009/10:165) och en ny plan- och bygglag (prop. 2009/10:170).

Med undantag för de tre skrivelser som regeringen lämnade 2009–2011 (även 2012 års skrivelse utgör ett fjärde gränsfall) ligger den genomsnittliga tiden för slutbehandlingen av tillkännagivanden som redovisas i skrivelserna i tabellen ovan inom ramen för konstitutionsutskottets tidigare uttalande om att det borde höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två till tre år (bet. 2005/06:KU34 s. 19). Dock framgår av tabell 3 ovan att den genomsnittliga tiden för slutredovisning av ett tillkännagivande har gått från ca ett och ett halvt år under perioden 1995–1999 och strax över två år under perioden 1999–2004 till ca tre år under perioden 2004–2008. Även om den genomsnittliga tidsåtgången har minskat de tre senaste åren tyder detta på en långsiktig trend över den undersökta perioden vad gäller ökade genomsnittliga handläggningstider i slutbehandlingen av tillkännagivanden. Detta bekräftar också de slutsatser som drogs i konstitutionsutskottets omfattande uppföljnings- och utvärderingsarbete av riksdagens tillkännagivanden under våren 2006 (bet. 2005/06:KU34 bil. 7).

Utskottets granskning av regeringens redogörelser har även innefattat en kvantitativ mätning av de åtgärder genom vilka regeringen slutbehandlar riksdagens tillkännagivanden. Resultatet av granskningen i denna del redovisas i tabell 4 nedan. Tabellen redogör för andelen åtgärder från regeringen m.fl. som medfört att regeringen har redovisat riksdagsskrivelserna med tillkännagivanden som slutbehandlade. Granskningen innebär att endast den senast vidtagna åtgärden, som därmed innebär en slutbehandling, registreras som orsaken till slutbehandlingen. I många fall har flera åtgärder genomförts i syfte att slutbehandla ett tillkännagivande (t.ex. har flertalet av de propositioner som regeringen åberopar som skäl till en slutbehandling föregåtts av någon utredningsåtgärd, dvs. SOU eller Ds).

De kategorier som redovisas ovan i tabellen är propositioner (Prop.), skrivelser (Skr.), genomförda utredningar (SOU/Ds), utredningsdirektiv (Dir.), regeringsbeslut om förordning eller ändring av förordning (För.), regeringsupp-

drag till myndigheter inklusive ändring av regleringsbrev (Uppd.), övriga regleringsbeslut (Övr. reg.bes.) samt övriga åtgärder (Övr.). Övriga regleringsbeslut innebär t.ex. regleringsbeslut om avtal med intresseorganisationer eller förordnande av styrelseledamöter. Övriga åtgärder kan vara t.ex. myndighetsåtgärder och myndighetsbeslut (bl.a. utfärdande av allmänna råd eller föreskrifter), domstolsavgöranden och åtgärder från andra aktörer (riksdagsutskott eller EU-institutioner). I denna sistnämnda kategori ryms även fall när regeringen lagt skrivelsen till handlingarna. I kategorin utredningsdirektiv har även räknats in de tillfällen då regeringen beslutat att överlämna ärendet eller en kopia av riksdagsskrivelsen till en pågående utredning.

Tabell 4 Andel av sista åtgärd från regeringen m.fl. som leder till slutbehandling av tillkännagivanden (tkg) 1995/96–2013/14

Regeringens redogörelse	Prop.	Skr.	SOU /Ds	Dir.	För.	Uppd.	Övr. reg.bes.	Övr.
Skr. 1995/96:15	40	4	1	15	13	15	4	7
Skr. 1996/97:15	52	2	0	13	14	1	6	12
Skr. 1997/98:75	44	3	0	12	10	20	3	8
Skr. 1998/99:75	30	6	0	13	6	22	11	11
Skr. 1999/2000:75	43	10	1	13	8	8	6	11
Skr. 2000/01:75	50	4	1	14	10	10	3	8
Skr. 2001/02:75	53	0	0	12	5	11	14	6
Skr. 2002/03:75	41	8	3	8	5	16	7	11
Skr. 2003/04:75	51	8	0	8	4	1	1	28
Skr. 2004/05:75	52	3	0	15	6	6	5	12
Skr. 2005/06:75	55	12	2	12	4	6	2	6
Skr. 2006/07:75	60	3	2	2	17	5	2	10
Skr. 2007/08:75	30	5	0	19	5	26	5	12
Skr. 2008/09:75	67	6	6	3	6	3	3	6
Skr. 2009/10:75	62	11	7	9	0	4	0	7
Skr. 2010/11:75	74	0	3	3	9	6	0	6
Skr. 2011/12:75	57	5	0	14	0	5	0	19
Skr. 2012/13:75	35	17	0	11	7	13	4	15
Skr. 2013/14:75	53	5	3	13	11	11	0	5
Totalt	48	5	1	11	9	11	4	10

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång och analys av de skrivelser som nämns i tabellen.

Not: Andelen i tabellen anges i procent. Ibland summeras inte alla åtgärder till exakt 100 procent för varje skrivelse, på grund av avrundning.

*: Med totalt avses i sammanhanget andelarna för samtliga tillkännagivanden (1 282 stycken) som redovisats som slutbehandlade i de skrivelser som nämns i tabellen.

Av tabell 4 ovan framgår att andelen tillkännagivanden som slutbehandlas genom propositioner har ökat fram till 2011 års skrivelse, med undantag för 2008 års skrivelse, då andelen propositioner som sista åtgärd inför slutbehandling av tillkännagivanden var låg. I 2008 års skrivelse ökade i stället andelen utredningsdirektiv och regeringssuppdrag till myndigheter avsevärt. I årets skrivelse är andelen propositioner som sista åtgärd åter över 50 procent. Således verkar

det som om dessa två avvikelser (2008 och 2012 års skrivelser) och minskningen av denna andel under två år innan 2012 års skrivelse inte bryter den annars långsiktiga tendensen över den här granskade perioden att allt fler tillkännagivanden slutbehandlas genom propositioner. En möjlig förklaring till denna ökande tendens skulle kunna vara att fler tillkännagivanden ställer krav på att regeringen återkommer med förslag till riksdagen. Propositioner kräver ofta ett omfattande och långvarigt utredningsarbete, vilket även framgår av tabellerna 3 och 4 där såväl andelen tillkännagivanden som slutbehandlas genom propositioner som genomsnittstiden för slutbehandlingen minskade i förra årets och förrförra årets skrivelser. Således bekräftas här återigen de slutsatser som drogs i konstitutionsutskottets ovannämnda uppföljnings- och utvärderingsarbete våren 2006. Några andra trender än den växande slutbehandlingen genom propositioner (även om trenden ebbat ut något under de senaste tre åren) står dock inte att finna i underlaget i tabellen ovan.

Även om de ovan redovisade statistiska uppgifterna om regeringens slutbehandling av såväl riksdagskrivelser som tillkännagivanden möjliggör vissa iakttagelser över tid kan dessa uppgifter inte på ett mer precist sätt beskriva hur väl regeringens åtgärder svarar mot de begärda åtgärderna och mot uppfattningar i riksdagens skrivelser och tillkännagivanden. För att besvara en sådan frågeställning krävs en mer kvalitativ granskning, i nära samarbete med samtliga fackutskott, av såväl riksdagens skrivelser och tillkännagivanden som regeringens åtgärder. En sådan granskning torde kräva en omfattande arbetsinsats i likhet med tidigare genomförda uppföljnings- och utvärderingsarbeten (jfr bet. 2005/06:KU34 bil. 7).

Övrigt

Vid förra årets granskning av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser noterade socialförsäkringsutskottet i sitt yttrande till konstitutionsutskottet att tillkännagivandet om *trygghetssystemen utomlands* (bet. 2008/09:SfU11, rskr. 241) inte återfanns i den dåvarande skrivelsen (skr. 2012/13:75). Regeringen hade, såvitt socialförsäkringsutskottet kunde se, inte heller tidigare år behandlat den aktuella riksdagskrivelsen i sina redogörelser för behandlingen av riksdagens skrivelser. Socialförsäkringsutskottet konstaterade dock att det aktuella tillkännagivandet torde vara att anse som slutbehandlat i och med riksdagsbehandlingen av regeringens proposition om förändringar i studiestödssystemet (prop. 2009/10:141). Konstitutionsutskottet fann det anmärkningsvärt att ett tillkännagivande kunde gå helt förlorat i regeringens korrespondens med riksdagen (se bet. 2012/13:KU21 s. 39).

Vid närmare undersökning inom Riksdagsförvaltningen och efter underhandskontakter med Regeringskansliet med anledning av det ovannämnda har det emellertid fastställts att någon riksdagskrivelse aldrig ställdes till regeringen. I stället sändes en riksdagskrivelse (rskr. 2008/09:241) endast till den dåvarande Riksrevisionens styrelse.

Av 5 kap. 13 § riksdagsordningen framgår att om ett riksdagsbeslut kräver verkställighet, ska det organ som har att verkställa beslutet underrättas genom en skrivelse. Riksdagens beslut med anledning av en proposition eller en framställning ska alltid meddelas regeringen respektive det riksdagsorgan som lämnat framställningen genom en skrivelse. Av tilläggsbestämmelsen 5.13.1 framgår att riksdagsskrivelser sätts upp av kammarkansliet och undertecknas av talmannen samt att utskott som har berett ett ärende ska få del av kammarens beslut i ärendet.

Utskottets ställningstagande

Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har under flera år förbättrats och ger, med något undantag, en fullständig och korrekt bild av riksdagens skrivelser och tillkännagivanden. I likhet med tidigare år ser konstitutionsutskottet positivt på den långsiktiga utvecklingen och förutsätter att redogörelsens kvalitet, inte minst i fråga om uppgifter om vilka åtgärder som planeras och bedömningar av när riksdagsskrivelser antas bli slutbehandlade, kommer att behållas i kommande redogörelser. Samtidigt finns det alltså enligt utskottets mening utrymme för ytterligare förbättringar. För riksdagens arbete vore det enligt utskottet värdefullt om det även tydligt framgick av redovisningen av regeringens åtgärder, i t.ex. en proposition eller ett utredningsdirektiv, att dessa åtgärder berör ett tillkännagivande eller om en viss åtgärd enligt regeringen innebär att ett tillkännagivande slutbehandlas.

Konstitutionsutskottet noterar att andelen slutbehandlade riksdagsskrivelser i årets skrivelse har minskat marginellt. Även andelen slutbehandlade tillkännagivanden har minskat mer än marginellt, vilket är negativt. Utskottet noterar dock att den genomsnittliga handläggningstiden för slutbehandling av de tillkännagivanden som redovisas som slutbehandlade i årets skrivelse är oförändrad. Således är denna genomsnittliga handläggningstid alltså strax under två och ett halvt år vilket ligger inom ramen för konstitutionsutskottets uttalande om att det bör höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två till tre år.

Vad gäller slutbehandlingen av äldre tillkännagivanden framgår av årets skrivelse att samtliga fyra tillkännagivanden som är äldre än elva år kvarstår som ej slutbehandlade. Utskottet har tidigare uttalat att elva år inte kan anses vara en acceptabel tidsåtgång för behandlingen av ett tillkännagivande. Utskottet noterar emellertid att olika beredningsåtgärder i dessa tillkännagivanden har vidtagits och ska vidtas under innevarande år. Därtill gäller alltså enligt utskottet att handläggningstiden för slutbehandlingen av ett enskilt tillkännagivande är avhängig tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som förutsätts för en sådan slutbehandling. Utskottet anser det dock vara bekymmersamt att det endast i ett av dessa fyra fall, det äldsta tillkännagivandet om övriga konkurrensfrågor, redovisas en tydlig bedömning av när tillkännagivandet kan antas bli slutbehandlat.

Utbildningsutskottet uppmärksammar att ett tillkännagivande om mobbing och kränkande behandling saknas i årets skrivelse och betonar vikten av att regeringen respekterar och nogsamt behandlar riksdagens samtliga beslut som har meddelats regeringen genom riksdagsskrivelser. Utbildningsutskottet förutsätter att Regeringskansliet ser över sina rutiner och åtgärdar eventuella brister för att förhindra att det inträffade upprepas. Konstitutionsutskottet, som delar utbildningsutskottets bedömning, tvingas konstatera att det inte hör till de synnerliga undantagsfallen att tillkännagivanden saknas i regeringens redogörelser, trots upprepade påpekanden sedan våren 2009 om hur viktigt det är att åtgärda brister i Regeringskansliets rutiner för att förhindra detta. Detta är enligt utskottet uppseendeväckande. Utskottet förutsätter att regeringen vidtar nödvändiga åtgärder för att säkra att dess redogörelse uppfyller kraven på att vara korrekt, vederhäftig och väl kontrollerad. Dessa krav följer av regeringsformens objektivitetsprincip och har tidigare framhållits av konstitutionsutskottet (bet. 2011/12:KU20 s. 161) i fråga om information som utgår från det allmänna. I sammanhanget vill utskottet även kort beröra förra årets granskning. Då uppmärksammades ett tillkännagivande om trygghetssystemen utomlands som föreföll ha gått förlorat i regeringens korrespondens med riksdagen. Konstitutionsutskottet har dock inhämtat att någon riksdagsskrivelse genom ett förbiseende aldrig ställdes till regeringen. I detta undantagsfall saknade således regeringen en riksdagsskrivelse utifrån vilken den kunde återrapportera till riksdagen inom ramen för sin årliga skrivelse med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Utskottet konstaterar således att någon riksdagsskrivelse inte har översänts till regeringen samtidigt som regeringen har ett ansvar att hålla sig underrättad om riksdagens beslut. Här bör även påminnas om att det aktuella tillkännagivandet har ansetts som slutbehandlat av socialförsäkringsutskottet i och med riksdagsbehandlingen av en proposition om förändringar i studiestödssystemet.

När det gäller ej slutbehandlade tillkännagivanden bör följande nämnas. Försvarsutskottet lyfter fram tre tillkännagivanden om en översyn av rekryteringsfrågan avseende deltidsbrandmän, hemvärnets insatsberedskap respektive hjärtstartare, där regeringens beredningsåtgärder hittills enligt utskottet inte synes svara fullständigt mot innehållet i tillkännagivandena. Försvarsutskottet förutsätter att regeringens beredning av dessa tillkännagivanden fortsätter. Socialförsäkringsutskottet konstaterar att två tillkännagivanden om vissa frågor om aktivitetsersättningen respektive sjuklön har tagit alltför lång tid att behandla och förutsätter att regeringen återkommer med förslag så snart som möjligt. Därtill pekar utskottet på tre ytterligare tillkännagivanden om misshandlade kvinnor, rehabilitering tillbaka till arbete respektive utvärdering av metoder för bedömning av arbetsförmåga där regeringens beredningsåtgärder enligt socialförsäkringsutskottet dragit ut på tiden. Även trafikutskottet betonar att det ser allvarligt på bl.a. den saktfärdighet med vilken regeringen hanterat vissa tillkännagivanden som riksdagen lämnat inom åkerinäringens och taxibranschens område. Med anledning av två tillkännagivanden om granskning av effekter av olika klimat- och energipolitiska styrmedel samt om

att s.k. anvisningsavtal inte ska få förekomma erinrar näringsutskottet om vikten av att undvika onödig tidsåtgång när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden. Dessutom påpekar näringsutskottet att en tidsåtgång på fem år utan att regeringen slutfört en begärd granskning inte kan anses som skäligen.

Konstitutionsutskottet delar de ovannämnda utskottens bedömningar och förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för att utskottens synpunkter ska beaktas. Sammantaget konstaterar utskottet att beredningsåtgärder med anledning av ett antal tillkännagivanden har fördröjts. Mot bakgrund av konstitutionsutskottets påpekande om att elva år inte kan anses vara en acceptabel tidsåtgång för behandlingen av ett tillkännagivande vill utskottet särskilt peka på tillkännagivandet om vissa frågor om aktivitetsersättningen som socialförsäkringsutskottet uppmärksammat och som riksdagen beslutade i december 2003, dvs. för mer än tio år sedan. Konstitutionsutskottet påminner därför om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsåtgång när det gäller att hörsamma ett tillkännagivande och att det, om det trots detta skulle dra ut på tiden, är angeläget att regeringen lämnar fullgod information om orsakerna till fördröjningen. På sitt eget område noterar konstitutionsutskottet vad gäller tillkännagivandet om Riksrevisionens styrelses framställning om sammanslagningar av myndigheter att regeringen i sin redogörelse angav att den avsåg att återkomma till riksdagen med en samlad redovisning i en förvaltningspolitisk skrivelse under våren 2014. Utskottet har tagit del av skrivelsen (skr. 2013/14:155) och bedömer att dess redovisning i den här berörda delen svarar mot tillkännagivandet i tillräcklig utsträckning.

När det gäller slutbehandlade tillkännagivanden bör följande nämnas. Näringsutskottet anser att ett tillkännagivande om en utvärdering av civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område inte kan anses som slutbehandlat. Detta då tillkännagivandet innebär att regeringen ska informera riksdagen samtidigt som den muntliga redogörelse som hittills gjorts i ärendet endast har lämnats till näringsutskottet. Regeringen bör enligt näringsutskottet återkomma i nästa års redogörelse med en beskrivning av den fortsatta behandlingen av tillkännagivandet. Med anledning av detta påminner näringsutskottet om vad den tidigare anfört om vikten av att regeringen med omsorg beaktar riksdagens tillkännagivanden innan de redovisas som slutbehandlade. Konstitutionsutskottet delar näringsutskottets bedömning och förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för att näringsutskottets synpunkter ska beaktas.

När det gäller följdmotionen konstaterar konstitutionsutskottet inledningsvis att skatteutskottet avstyrker fem yrkanden om tillkännagivanden till regeringen att den ska verkställa riksdagens tidigare beslut i frågor om att skyndsamt införa en tonnageskatt (yrkande 1), att utvärdera vilka effekter de ändrade F-skattereglerna haft på arbetstagarnas ställning och skatteinkomsterna (yrkande 2), att skyndsamt införa personalliggare med oannonserade kontroller inom byggbranschen (yrkande 3), att införa ett enkelt system där månadsredovisning av anställdas skatter och arbetsgivaravgifter görs individuellt och inte,

som i dag, med en totalsumma (yrkande 4) samt att skyndsamt införa kassaregister för utländska företagare utan fast driftsställe i Sverige (yrkande 5). Skatteutskottet anser att den fortsatta beredningen av dessa ovannämnda frågor bör avvaktas. Konstitutionsutskottet delar skatteutskottets bedömning och avstyrker de ovannämnda yrkandena. Vidare konstaterar konstitutionsutskottet att trafikutskottet tillstyrker följdmotionens fyra yrkanden om tillkännagivanden till regeringen att den ska verkställa riksdagens tidigare beslut i frågor om att sjysta villkor ska gälla och om att en nationell samordnare ska tillsättas för bättre efterlevnad av reglerna i åkeribranschen (yrkande 6), att reglerna för cabotage måste följas och att fusket med dessa måste upphöra (yrkande 7), att den holländska modellen bör prövas (yrkande 8) samt att skyndsamt införa obligatoriska redovisningscentraler (tömningscentraler) för taxametrar inom taxinäringen (yrkande 9). Trafikutskottet påminner om att utskottet den 1 april 2014 lämnade förslag till kammaren (bet. 2013/14:TU14) om riksdagsbeslut som motsvarar bl.a. de ovannämnda tillkännagivandena inom yrkestrafikområdet (yrkandena 6–8). Mot bakgrund av frågornas stora betydelse och regeringens hittills långsamma hantering finner trafikutskottet det dock befogat att åter aktualisera frågorna i detta sammanhang. Konstitutionsutskottet kan för sin del konstatera följande. Följdmotionen lämnades in den 2 april 2014. Riksdagen biföll den 16 april 2014 trafikutskottets nämnda förslag till sex tillkännagivanden till regeringen. Den 24 april 2014 överlämnade regeringen en proposition om redovisningscentraler för taxi (prop. 2013/14:223) som trafikutskottet avser att behandla innan sommaruppehållet. De rapporter som Transportstyrelsen färdigställde under våren 2014 i några av de här aktuella frågorna och remissvaren till dessa rapporter bereds inom Regeringskansliet. Därtill beslutade regeringen den 22 maj 2014 om en proposition om sanktionsavgift för överträdelse av bestämmelserna om cabotagetransport på väg. Som framgått ovan delar konstitutionsutskottet den oro för regeringens saktfärdighet i de här frågorna som trafikutskottet uttalat. Det är angeläget att åtgärder vidtas för att komma till rätta med problemen inom yrkestrafiken och taxinäringen. Samtidigt bedömer konstitutionsutskottet, inte minst i ljuset av att riksdagen under de nuvarande och förra riksmötena lämnade tillkännagivanden som i allt väsentligt motsvarar yrkandena 6–9 i följdmotionen, att regeringen redan får anses vara underrättad om riksdagens inställning i de här aktuella frågorna. Utskottet noterar även att regeringen efter att följdmotionen väcktes har beslutat om två propositioner i de ämnen som berörs av de här aktuella yrkandena. Vid en sammanvägd bedömning avstyrker således konstitutionsutskottet följdmotionens yrkanden 6–9. Då arbetsmarknadsutskottet inte har yttrat sig i frågan om en ratifikation av ILO-konvention nr 94 (yrkande 10) saknar konstitutionsutskottet skäl att frångå arbetsmarknadsutskottets senaste ställningstagande i frågan (se bet. 2013/14:AU6 s. 38) om att det inte finns något skäl att föregripa regeringens pågående berednings- och utredningsarbete. Konstitutionsutskottet avstyrker således följdmotionens yrkande 10.

Riksdagsstyrelsens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger riksdagsstyrelsens redogörelse till handlingarna.

Redogörelsen

Av riksdagsstyrelsens redogörelse (redog. 2013/14:RS6) framgår att styrelsen sedan 2012 redovisar behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen i en redogörelse till riksdagen. I redogörelsen redovisas elva riksdagskrivelser, två från riksmötet 2009/10, en från riksmötet 2010/11, sju från riksmötet 2012/13 och två från riksmötet 2013/14. Alla riksdagskrivelser utom en redovisas som slutbehandlade. Den riksdagskrivelse som inte är slutbehandlad innehåller ett tillkännagivande om *minnesår för demokratins genombrott* (bet. 2012/13:KU16 mom. 7, rskr. 195). Av riksdagsstyrelsens redogörelse framgår att tillkännagivandet innebär att riksdagen gett riksdagsstyrelsen i uppdrag att närmare överväga hur riksdagen vid lämplig tidpunkt och i lämplig form kan uppmärksamma att 100 år har förflutit sedan demokratin fick sitt genombrott i Sverige. Vidare anges att riksdagsstyrelsen den 5 juni 2013 beslutade att uppdra åt riksdagsdirektören att återkomma till styrelsen med förslag på åtgärder för att förbereda och genomföra ett jubileum med anledning av demokratins införande i Sverige. Den 19 september 2013 beslutade riksdagsdirektören att ge chefen för enheten besök, utbildning och evenemang i Riksdagsförvaltningen (RDF) i uppdrag att tillsammans med en intern arbetsgrupp inom RDF ta fram förslag på åtgärder för att förbereda och genomföra ett jubileum. En första rapport med förslag till fortsatt arbete lämnades till riksdagsdirektören den 17 oktober 2013. Under våren 2014 kommer förstudiedirektiv för det fortsatta arbetet att beslutas, och ambitionen är att under hösten 2014 tillsätta en kommitté i enlighet med tillkännagivandet. Slutligen anges i redogörelsen att riksdagsstyrelsen återkommer till riksdagen i frågan.

Tidigare behandling

Vid konstitutionsutskottets behandling våren 2012 (bet. 2011/12:KU21) av riksdagsstyrelsens föregående redogörelse noterade utskottet att det var första gången denna redovisningsform användes av riksdagsstyrelsen. Utskottet påpekade då att styrelsens beslut att redovisningen till riksdagen av vidtagna åtgärder ska följa samma form som regeringens redovisning är värdefullt, inte minst eftersom det säkerställer en enhetlig behandling av samtliga riksdagskrivelser vid ett och samma tillfälle. Utskottet noterade att det fanns ett visst utrymme för ökad tydlighet i redogörelsen, t.ex. när det gäller redovisningen av beredningsåtgärder och hur skrivelser slutbehandlats. Vidare påpekades att

två ännu ej slutbehandlade tillkännagivanden hade fallit bort från redogörelsen. Med det sagda föreslog utskottet att riksdagen skulle lägga redogörelsen till handlingarna. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2011/12:272).

Våren 2013 noterade utskottet att en redovisning av åtgärder med anledning av tillkännagivanden saknades i styrelsens redogörelse (bet. 2012/13:KU21). Även om utskottet ansåg att dessa iakttagelser måste ses mot bakgrund av att det var andra gången denna redovisningsform användes av riksdagsstyrelsen var det enligt utskottet viktigt att styrelsens redovisning var uttömmande och tydlig samt att formen för styrelsens redovisning var densamma som för regeringens redovisning. Således fanns det enligt utskottets mening ett fortsatt utrymme för ökad tydlighet i redogörelsen, särskilt i fråga om redovisningen av beredningsåtgärder och hur skrivelser slutbehandlats. Med det sagda föreslog utskottet att riksdagen skulle lägga redogörelsen till handlingarna. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2012/13:295).

Utskottets ställningstagande

Riksdagsstyrelsens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har förbättrats avsevärt i år och ger i allt väsentligt en fullständig och korrekt bild av riksdagens skrivelser och tillkännagivanden. Utskottet anser alltså att det är viktigt att formen för styrelsens redovisning är densamma som för regeringens redovisning. Med det sagda föreslår utskottet att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Reservationer

1. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågor på skatteområdet, punkt 3 (V)

av Mia Sydow Mölleby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S) yrkandena 1–5.

Ställningstagande

Jag anser att riksdagen ska tillkänna för regeringen att den ska verkställa riksdagens tidigare beslut i frågor om att skyndsamt införa en tonnageskatt, att utvärdera vilka effekter de ändrade F-skattereglerna haft på arbetstagarnas ställning och skatteinkomsterna, att skyndsamt införa personalliggare med oannonserade kontroller inom byggbranschen, att införa ett enkelt system där månadsredovisning av anställdas skatter och arbetsgivaravgifter görs individuellt och inte, som i dag, med en totalsumma samt att skyndsamt införa kasaregister för utländska företagare utan fast driftsställe i Sverige. Således delar jag inte skatteutskottets bedömning om att man bör avvakta regeringens fortsatta beredning av dessa frågor och utskottets förslag om att avstyrka följdmotionens yrkanden 1–5. Sammanfattningsvis anser jag att riksdagen bör bifalla yrkandena 1–5 i följdmotionen och lämna tillkännagivande till regeringen i enlighet med dessa yrkanden.

2. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågor på åkeri- och taxiområdet, punkt 4 (V)

av Mia Sydow Mölleby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S) yrkandena 6–9.

Ställningstagande

Jag ser allvarligt på de stora problem som finns inom både åkerinäringen och taxibranschen och den saktfärdighet med vilken regeringen har hanterat frågorna. Det är angeläget att åtgärder vidtas för att komma till rätta med problemen inom yrkestrafiken och taxinäringen. Således anser jag att riksdagen ska tillkänna för regeringen att den ska verkställa riksdagens tidigare beslut i frågor om att sjysta villkor ska gälla och att en nationell samordnare ska tillsättas för bättre efterlevnad av reglerna i åkeribranschen, att reglerna för cabotage måste följas och att fusket med dessa måste upphöra, att den holländska modellen bör prövas samt att skyndsamt införa obligatoriska redovisningscentraler (tömningscentraler) för taxametrar inom taxinäringen. Jag delar inte utskottets sammanvägda bedömning om att avstyrka följdmotionens yrkanden 6–9. I dessa frågor delar jag i stället trafikutskottets bedömning och förslag om att tillstyrka de berörda yrkandena. Sammanfattningsvis anser jag att riksdagen bör bifalla yrkandena 6–9 i följdmotionen och lämna tillkännagivande till regeringen i enlighet med dessa yrkanden.

3. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågan om ILO-konventionen nr 94, punkt 5 (V)

av Mia Sydow Mölleby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S) yrkande 10.

Ställningstagande

Vad gäller frågan om ratificeringen av ILO:s konvention nr 94 delar jag det ställningstagande som mitt partis företrädare i arbetsmarknadsutskottet lämnade tidigare under våren i en reservation (se bet. 2013/14:AU6 s. 75). Jag anser att en ratificering av konventionen, liksom ett krav på kollektivavtalsenliga villkor vid upphandling, skulle förbättra möjligheterna att bekämpa lönedumping. Regeringen har dock inte följt riksdagens beslut i denna fråga. Således bör regeringen snart återkomma till riksdagen med förslag om ratificering av ILO:s konvention nr 94 om villkoren vid offentlig upphandling. Sammanfattningsvis anser jag att riksdagen bör bifalla yrkande 10 i följdmotionen och lämna tillkännagivande till regeringen i enlighet med detta yrkande.

Särskilda yttranden

1. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågor på skatteområdet, punkt 3 (S, MP)

Peter Eriksson (MP), Björn von Sydow (S), Helene Petersson i Stockaryd (S), Phia Andersson (S), Hans Hoff (S) och Marie Granlund (S) anför:

Även om vi formellt ställer oss bakom utskottets avstyrkande av motionens yrkanden 1–5 vill vi betona vissa aspekter som inte i tillräcklig utsträckning framträder i utskottets ställningstagande. Inte minst vill vi betona regeringens saktfärdighet i att hantera riksdagens uttryckliga önskemål i vissa skattefrågor. Exempelvis anser vi att frågan om tonnageskatten har dragits i långbänk sedan regeringsskiftet 2006. Även om regeringen gav i uppdrag att senast i november 2014 utreda frågan om tonnageskatt och andra stöd för sjöfartsnäringen utlovade regeringen redan i sin budgetpropositionen för 2008 att frågan skulle ses över. I frågan om kontrollåtgärder inom byggbranschen m.m. aviserade regeringen i sin egen propositionsförteckning för våren 2013 en proposition om månadsuppgifter för att sedan avskriva den. Med ett års fördröjning tillsattes så en ny utredning om personalligare i byggbranschen. Sammantaget har regeringens långsamma hantering av flera viktiga skattefrågor hämmat utvecklingen av en rättvis och sund konkurrens i flera näringar.

2. Verkställande av riksdagens tidigare beslut i frågan om ILO-konventionen nr 94, punkt 5 (S, MP)

Peter Eriksson (MP), Björn von Sydow (S), Helene Petersson i Stockaryd (S), Phia Andersson (S), Hans Hoff (S) och Marie Granlund (S) anför:

Även om vi formellt ställer oss bakom utskottets avstyrkande av motionens yrkanden 6–9 vill vi betona vissa aspekter som inte i tillräcklig utsträckning framträder i utskottets ställningstagande. Inte minst vill vi betona regeringens saktfärdighet i att hantera riksdagens uttryckliga önskemål i vissa frågor på åkeri- och taxiområdet. Vi ser allvarigt på detta. Inte minst eftersom de brister som riksdagen har pekat på vad gäller både åkerinäringen och taxibranschen är systemkritiska för en välfungerande arbetsmarknad på dessa områden. Därtill finns även skäl att påminna om att taxiresenärerna under många år har betalat priset för regeringens saktfärdighet. Inom åkerinäringen har den orättvisa konkurrenssituation som tyvärr fått råda alltför länge medfört att seriösa aktörer tvingats bort från marknaden eftersom de inte haft möjlighet att konkurrera på lika villkor, missförhållanden som regeringen beklagligt nog har negligerat.

Förteckning över behandlade förslag

Redogörelse 2013/14:RS6

Redogörelse 2013/14:RS6 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen.

Skrivelse 2013/14:75

Skrivelse 2013/14:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Följdmotionen

2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa en tonnageskatt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att utvärdera vilka effekter de ändrade F-skattereglerna haft på arbetstagarnas ställning och skatteinkomsterna.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa personalliggare med oannonserade kontroller inom byggbranschen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att införa ett enkelt system där månadsredovisning av anställdas skatter och arbetsgivaravgifter görs individuellt och inte, som i dag, med en totalsumma.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa kassaregister för utländska företagare utan fast driftsställe i Sverige.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att sjysta villkor ska gälla och om att en nationell samordnare ska tillsättas för bättre efterlevnad av reglerna i åkeribranschen.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut

i fråga om att reglerna för cabotage måste följas och om att fusket med dessa måste upphöra.

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att den holländska modellen bör prövas.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa obligatoriska redovisningscentraler (tömningscentraler) för taxametrar inom taxinäringen.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt ratificera ILO-konvention nr 94.

BILAGA 2

Skatteutskottets yttrande 2013/14:SkU6y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har gett skatteutskottet och övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2013/14:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen samt eventuella motioner.

Sammanfattning

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för de åtgärder som den har vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som har meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen.

Av de skrivelser som tas upp avser 33 riksdagens beslut i ärenden där skatteutskottet har haft beredningsansvaret. I de flesta fallen gäller det skrivelser som har samband med lagstiftningsärenden som utskottet berett under 2013. Sju tillkännagivanden har redovisats som inte slutbehandlade. Detta gäller de frågor som redovisas här nedan.

En motion har väckts med anledning av skrivelsen. Det är kommittémotion 2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S).

Utskottet har inte någon invändning mot att skrivelsen läggs till handlingarna och avstyrker motionsförslagen i de delar som de rör skatteutskottets beredningsområde.

I yttrandet finns fyra avvikande meningar (S, MP, V).

Innehållsförteckning

Utskottets överväganden	3
Reklamskatt	3
Tonnageskatt	3
F-skatt	5
Kontrollåtgärder inom byggbranschen m.m.	8
Kassaregister för utländska näringsidkare som saknar fast driftställe i Sverige	10
Avvikande meningar	12
1. Tonnageskatt (S, V)	12
2. F-skatt (S, V)	12
3. Kontrollåtgärder inom byggbranschen m.m. (S, V)	13
4. Kassaregister för utländska näringsidkare som saknar fast driftställe i Sverige (S, MP, V)	14

Utskottets överväganden

Reklamskatt

Skrivelsen

När det gäller det äldsta ärendet, riksdagsskrivelse 2001/02:201 om avskaffande av reklamskatten, anger regeringen att det i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget för 2014, finansplan och skattefrågor avsnitt 6.29) anfördes att frågan om ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten hade prövats även i årets budgetberedning. Regeringen anser, liksom tidigare, att den resterande reklamskatten bör avskaffas. Regeringen har dock, mot bakgrund av den ekonomiska situationen, inte prioriterat ytterligare sänkning eller avskaffande av reklamskatten. Den 11 september 2013 överlämnade Presstödskommittén betänkandet Översyn av det statliga stödet till dagspressen (SOU 2013:66). Kommittén har bedömt att reklamskatten bör avskaffas i enlighet med riksdagens tillkännagivande från 2002. Betänkandet har remitterats. Frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Tonnageskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om tillkännagivanden till regeringen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa en tonnageskatt.

Jämför avvikande mening 1 (S, V).

Skrivelsen

I riksdagsskrivelse 2006/07:115 om tonnageskatt fanns ett tillkännagivande om att regeringen ska påskynda beredningen och återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning om tonnageskatt för sjöfartsnäringen.

I regeringens aktuella skrivelse anges att regeringen den 24 januari 2013 beslutade att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda frågan om tonnageskatt och andra stöd för sjöfartsnäringen (dir. 2013:6). Utredaren ska redovisa uppdraget senast den 15 november 2014.

Motionen

I kommittémotion 2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S) yrkande 1 anfördes att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa en tonnageskatt. Motionärerna menar att frågan har

dragits i långbänk sedan regeringsskiftet 2006 trots att det har funnits underlag i form av en statlig utredning som lagt fram förslag i ärendet. Riksdagen gjorde också ett tillkännagivande i frågan redan 2007. I budgetpropositionen 2008 utlovades att regeringen skulle se över frågan, och när inget hände följde utskottet upp frågan genom ett yttrande till konstitutionsutskottet den 28 oktober 2008. På det sättet har frågan fortsatt medan regeringen genom olika krumbukter försökt komma ifrån den. Tusentals sjöfartsjobb har försvunnit och ett stort antal fartyg har under dessa åtta förlorade år flaggats ut. Arbetslinjen har bara gällt på land och inte till sjöss. Att regeringen under galgen har tillsatt en ny utredning gör inte att den kan undgå skarp kritik från riksdagen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har senast behandlat frågan om tonnageskatt i betänkande 2013/14: SkU17. Då behandlades fem motioner om införande av tonnageskatt (M, FP, S och V) och en om hur tonnageskatt kan kombineras med en omställningsfond för klimat och miljö (MP).

Utskottet vill nu liksom då inledningsvis betona att det i riksdagen finns en samstämmig uppfattning om att det är angeläget att frågan om tonnageskatt snart får sin lösning. Utskottet har förståelse för att regeringen vid en beredning av en lagstiftning om tonnageskatt ytterligare behöver utreda närliggande frågor som har samband med rederinäringens arbetsförutsättningar, bl.a. hur det gällande sjöfartsstödet påverkas av en tonnageskatt. En annan fråga gäller hur den latent skatteskulden för rederinäringen ska hanteras vid en övergång till tonnagebeskattning. Utskottet delar regeringens bedömning att det är nödvändigt att göra en analys men vill samtidigt fortfarande betona att det är angeläget att arbetet kan slutföras skyndsamt. De berörda rederierna har ett berättigat behov av att snarast få besked om tonnageskattens närmare utformning.

Utskottet ser positivt på att regeringen den 24 januari 2013 tillsatte Utredningen om tonnageskatt och andra stöd för sjöfartsnäringen (dir. 2013:6) som ska utreda förutsättningarna för att införa tonnageskatt i Sverige och även se över andra befintliga stöd för sjöfartsnäringen. Utredaren, som bl.a. ska analysera möjligheten att införa ett system med tonnageskatt i Sverige, ska redovisa uppdraget senast den 15 november 2014. När det gäller den pågående utredningen anser utskottet att även möjligheten att koppla ihop övergången till en tonnageskatt med omställningsmöjligheter för klimat och miljö bör övervägas. Utskottet har även tidigare fört fram liknande önskemål och förutsätter därför att utredningen omfattar även dessa aspekter. Utskottet finner, med hänvisning till det anförda, i dagsläget inte något skäl att lämna ytterligare ett tillkännagivande i denna fråga och avstyrker motionsförslaget.

F-skatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut om att utvärdera vilka effekter de ändrade F-skattereglerna haft på arbetstagarnas ställning och skatteinkomsterna.

Jämför avvikande mening 2 (S, V).

Skrivelsen

I riksdagsskrivelse 2011/12:163 fanns ett tillkännagivande om att regeringen bör genomföra en förutsättningslös utvärdering av de förändringar av näringsbegreppet som genomfördes den 1 januari 2009 i syfte att göra det möjligt för fler att få F-skatt. Utvärderingen bör gälla reformens effekter på skatteuppbörden, arbetsmarknaden, arbetstagarens ställning och företagandets villkor.

I regeringens aktuella skrivelse anges att Skatteverket på regeringens uppdrag har utvärderat den förändring av näringsbegreppet i inkomstskattelagen som riksdagen beslutade 2008. Den samlade bedömningen av utvärderingen, som avrapporterades den 11 oktober 2013, är att effekterna på skatteuppbörden och skattefelet är små på aggregerad nivå. Effekterna på arbetstagarnas ställning, företagandets villkor och arbetsmarknaden är obefintliga eller mycket små.

Motionen

I kommittémotion 2013/14:K24 av Björn von Sydow m. fl. (S) yrkande 2 anför motionärerna att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att utvärdera vilka effekter de ändrade F-skattereglerna haft på arbetstagarnas ställning och skatteinkomsterna.

Det måste vara enkelt att bedöma om en person ska betraktas som självständig företagare eller anställd. Ett sätt kan vara att ge antalet uppdragsgivare en större betydelse. Vi vill inte gå i debatt med enskilda myndigheter eller hur myndighetschefer uttolkar vad deras medarbetare säger. Vi vill inte heller skapa osämja mellan olika myndigheter. Men Arbetsmiljöverket skriver i sin inlägga, daterad 2013-09-03, till Skatteverket följande (finns som bilaga i Skatteverkets rapport):

Uppfattningen inom Arbetsmiljöverkets inspektionsavdelningar är att det blir fler egenföretagare i vissa branscher och att det tycks pågå en förskjutning från anställning till eget företagande. Tydligast ses detta i byggsektorn, städbranschen och åkeribranschen. I det senare fallet har inspektionen noterat att personer sagts upp från anställningar för att sedan ges uppdrag att utföra samma uppgifter som egenföretagare med F-skattsedel.

Även de fackliga organisationerna har pekat på hur ökningen av falska egenföretagare inom åkeribranschen dels har snedvridit konkurrensen vid upphandlingsförfaranden, dels att de fall det handlar om utländska transportföretag så uppfyller inte arbetsförhållandena svensk lag. Det handlar om dumpning av löner, priser för utfört arbete samt att arbetsvillkor såsom arbetstid styrs av att egenföretagaren innehar ett beroendeförhållande till en arbetsgivare.

Motionärerna finner bl.a. mot denna bakgrund att ärendet, i varje fall i de delar som ligger utanför Skatteverkets kompetensområde, mindre väl har utretts och att uppdraget därför kvarstår.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har senast behandlat frågan om F-skatt i motionspaketet som gällde skatteförfarande (bet. 2013/14:SkU20). Då behandlades tre motioner om godkännande för F-skatt.

Utskottet konstaterade då att riksdagen våren 2012 tillkännagett för regeringen att det fanns skäl att genomföra en förutsättningslös utvärdering av effekten av det förändrade näringsbegreppet och att Skatteverket härefter på uppdrag av regeringen redovisat en uppföljning. Av Skatteverkets rapport framgår bl.a. att lagändringen i sig medfört att näringsbegreppet utvidgats i mycket liten omfattning och att effekterna på skatteuppbörden, skattefelet, arbetstagarnas ställning, företagandets villkor och arbetsmarknaden varit små. I utvärderingen redovisades också att det finns en tendens inom näringslivet och på arbetsmarknaden att företag i högre grad ger uppdrag till personer med F-skatt i stället för att låta anställda utföra arbetet, och att denna utveckling i förlängningen kan få mätbara konsekvenser för uppbördseffektiviteten. Denna utveckling påverkade också arbetsmarknaden, med både positiva och negativa effekter.

Utskottet kan nu liksom då konstatera att utvecklingen mot en ökad möjlighet att välja verksamhetsform ställer nya krav, och att de förändringar i näringsbegreppet som genomfördes den 1 januari 2009 innebar en anpassning av reglerna som ökade förutsägbarheten och möjligheterna att bedriva näringsverksamhet. När det gäller farhågorna för att denna utveckling ska ge upphov till olika problem utgår utskottet från att regeringen följer utvecklingen noga och vid behov återkommer med förslag till åtgärder. Särskilt gäller det bevakningen av den av Skatteverket konstaterade tendensen att företag låter personer med F-skatt utföra arbete i stället för anställda.

Utskottet ser inte något skäl för riksdagen att rikta ett nytt tillkännagivande till regeringen i denna fråga och avstyrker motionsförslaget.

Öresundsavtalet

Skrivelsen

I riksdagsskrivelse 2011/12:170 fanns ett tillkännagivande om att skatteavtalet med Danmark bör förhandlas om. Förhandlingar bör inledas med Danmark i syfte att förbättra balansen mellan bosättningskommun och arbetskommun vid beskattning av gränspendlare i Öresundsregionen.

I regeringens nu aktuella skrivelse med en redogörelse för 2013 anför att Finansdepartementet och danska Skatteministeriet för närvarande slutför en ekonomisk utvärdering av det särskilda avtal mellan Sverige och Danmark från 2003 som reglerar kompensationen för förlorade skatteintäkter för personer som arbetspendlar mellan länderna, den s.k. utjämningsordningen. Först när utvärderingen är klar går det att ta ställning till om det utjämningsbelopp som överförs från Danmark till Sverige till sin storlek är tillräckligt för att möjliggöra kompensation för de kostnader för hemkommunerna som pendlarna medför.

EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning

Skrivelsen

I riksdagsskrivelse 2012/13:77 fanns ett tillkännagivande om vikten av de svenska principerna om öppenhet och meddelarfrihet. Inskränkningar av meddelarfriheten måste föregås av noggranna överväganden. Detsamma gäller utformningen av sekretessreglerna. I riksdagsskrivelsen tillkännagav riksdagen för regeringen som sin mening att regeringen bör återkomma till riksdagen i ett annat sammanhang och redogöra för hur man avser att följa utvecklingen i dessa avseenden.

I regeringens skrivelse anför att regeringen avser att återkomma till riksdagen i ett lämpligt sammanhang med en redogörelse för hur utvecklingen ska följas när det gäller inskränkningar i meddelarfriheten och sekretessbestämmelsernas utformning. I det sammanhanget avser regeringen också att återkomma i frågan om hur den svenska meddelarfriheten ska uppmärksammas i samband med förhandlingar inom EU-rättsakter. Avsikten är att regeringen ska återkomma under riksmötesåret 2014/15.

Kontrollåtgärder inom byggbranschen m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avslår motionsyrkanden om att verkställa tidigare beslut om att dels skyndsamt införa personalliggare med oannonserade kontroller inom byggbranschen, dels införa ett enkelt system där månadsredovisning av anställdas skatter och arbetsgivaravgifter görs individuellt och inte som i dag med en totalsumma.

Jämför avvikande mening 3 (S, V).

Skrivelsen

I riksdagsskrivelse 2012/13:143 fanns ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag om personalliggare för byggbranschen i så god tid att det kan träda i kraft under 2013 och ett förslag om månadsuppgift om anställdas löner och skatter med ikraftträdande den 1 januari 2014.

I regeringens nu aktuella skrivelse anføres att Finansdepartementet den 16 januari 2013 beslutade att ge en utredare i uppdrag att utreda hur ett kontrollsystem inom skatteförfarandet kan vara utformat för byggbranschen. Syftet är att minska förekomsten av skatteundandragande genom svartarbete och skapa sundare konkurrensförhållanden inom branschen. Uppdraget ska redovisas senast den 31 januari 2014. När det gäller generella månadsuppgifter har regeringen i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget för 2014, finansplan och skattefrågor avsnitt 6.36), bl.a. mot bakgrund av remissinstansernas synpunkter, bedömt att det inte är lämpligt att införa regler om månadsvisa kontrolluppgifter baserade på Månadsuppgiftsutredningens förslag.

Motionen

I kommittémotion 2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S) yrkandena 3 och 4 anføres att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut om att skyndsamt införa personalliggare med oannonserade kontroller inom byggbranschen och om att införa ett enkelt system med månadsredovisning av anställdas skatter och arbetsgivaravgifter individuellt och inte som i dag med en totalsumma. Motionärerna anför att regeringen i december 2012 presenterade ett förslag om personalliggare för tvätteribranschen (prop. 2012/13:34) som behandlades i januari 2013. I den föregående departementspromemorian Närvaroliggare och kontrollbesök (Ds 2009:43) hade detta även föreslagits för byggbranschen. Ett enigt utskott tillstyrkte regeringens förslag om personalliggare för tvätteribranschen, men när det gällde byggbranschen föreslog utskottet (S, MP, SD, V) ett tillkännagivande om att regeringen skulle återkomma till riksdagen med ett förslag om personal-

liggare för byggbranschen i så god tid att det kunde träda i kraft under 2013 och ett förslag om månadsuppgift om anställdas löner och skatter med ikraftträdande den 1 januari 2014. En proposition om månadsuppgifter annonserades i regeringens propositionsförteckning för våren 2013 men avskrevs sedan. Med ett års fördröjning tillsattes en ny utredning om personalliggare i byggbranschen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlade senast frågan om personalliggare i betänkande 2013/14:SkU20 Skatteförfarande och folkbokföring. Utskottet anförde att byggbranschen sedan länge efterlyser närvarokontroll av alla som finns på arbetsplatsen och oanmälda arbetsplatsbesök av Skatteverket. Ordning och reda på arbetsmarknaden är inte bara viktigt för att skatten ska komma in på rätt sätt utan även för att alla anställda ska vara försäkrade och ha rimliga arbetsvillkor.

I samband med att riksdagen fattade beslutet om personalliggare i tvätteri- och rengöringsbranschen tillkännagav riksdagen för regeringen sin mening att regeringen skulle återkomma med ett förslag om personalliggare i byggbranschen i så god tid att det kunde träda i kraft under 2013.

Utskottet anförde vidare att regeringen hade valt att inte följa detta tillkännagivande och i stället tillsatt en ny utredning som då just hade lagt fram ett förslag om ett kontrollsystem för byggbranschen. Enligt utredningsförslaget ska dokumentation av identifikationsuppgifter, rapportering av personalliggare samt anmälan ske elektroniskt. Med beaktande av att Skatteverket behöver tid för att utveckla ett datasystem för dessa uppgifter bedömer utredaren att ett kontrollsystem är möjligt att införa fr.o.m. den 1 januari 2016.

Utskottet ansåg att det är viktigt att byggbranschens önskemål om ett system för närvarokontroll på byggarbetsplatserna tillgodoses utan ytterligare dröjsmål och utgick från att regeringen bereder utredningsförslaget och återkommer till riksdagen med ett förslag om personalliggare för byggbranschen som kan beslutas av riksdagen under 2014.

I samma betänkande anförde utskottet att man kunde konstatera att det förslag om månadskontrolluppgifter som lades fram av Månadsuppgiftsutredningen har remissbehandlats och att regeringen härfter gör bedömningen att förslaget inte bör genomföras. Regeringen avser dock att återkomma till riksdagen med anledning av riksdagens tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med ett förslag om månadsuppgift om anställdas löner och skatter. Utskottet ansåg att regeringens svar på riksdagens tillkännagivande borde avvaktas.

Utskottet ser inte nu något skäl för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen i dessa frågor och avstyrker motionsförslagen.

Kassaregister för utländska näringsidkare som saknar fast driftställe i Sverige

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om ett tillkännagivande om att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa kassaregister för utländska företagare utan fast driftställe i Sverige.

Jämför avvikande mening 4 (S, MP, V).

Skrivelsen

Enligt 39 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) undantas den som är befriad från skattskyldighet enligt inkomstskattelagen från kassaregisterkravet. Detta innebär att företag utan fast driftställe i Sverige inte är skyldiga att använda kassaregister. Dessa företag är dock skyldiga att betala mervärdesskatt på försäljning av vissa varor och tjänster inom landet. I riksdagsskrivelse 2012/13:241 tillkännagav riksdagen för regeringen som sin mening att den skulle återkomma till riksdagen med förslag till en reglering som inte ställer olika krav på kassaregister utifrån om företag har fast driftställe i Sverige eller inte.

I regeringens skrivelse anges att regeringen den 12 december 2013 gav Skatteverket i uppdrag att göra en fördjupad analys och presentera ett bredare underlag för sitt förslag att näringsidkare ska omfattas av kravet på kassaregister trots att inkomsten från den aktuella försäljningen inte härrör från ett fast driftställe i Sverige. Det ska särskilt analyseras om ett krav på kassaregister i dessa fall är påkallat av skattekontrollhänsyn. EU-rättsliga aspekter ska beaktas. Om Skatteverket efter denna fördjupade utredning finner att det finns skäl att införa bestämmelser som medför att krav på kassaregister ska gälla trots att inkomsten från den aktuella försäljningen inte härrör från ett fast driftställe i Sverige ska Skatteverket vid rapporteringen lämna författningsförslag och en analys av de konsekvenser som förslagen skulle medföra för såväl företagen som Skatteverket. Uppdraget ska redovisas till Finansdepartementet senast den 15 december 2014.

Motionen

I kommittémotion 2013/14:K24 av Björn von Sydow m fl. (S) yrkande 5 anförs att regeringen ska verkställa riksdagens tidigare beslut om att skyndsamt införa ett kassaregisterkrav även för utländska företagare utan fast driftställe i Sverige. I maj 2013 presenterade regeringen proposition 2012/13:129 Förbättrad konkurrens på lika villkor i kontantbranschen. Genom en ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) slopas det generella undantaget från skyldigheten att använda kassaregister för torg- och marknadshandel. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet reserverade sig

då till förmån för ett yrkande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till en reglering som inte ställer olika krav på kassaregister utifrån om företag har fast driftställe i Sverige eller inte. Frågan om de utländska näringsidkarna undveks och nonchalerades av regeringen redan från början.

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlade frågan senast i betänkande 2013/14:SkU20 Skatteförfarande och folkbokföring och konstaterade då att regeringen har klargjort i budgetpropositionen att Skatteverket kommer att få i uppdrag att utreda möjligheterna att införa en reglering som inte ställer olika krav på kassaregister utifrån om ett företag har fast driftställe i Sverige eller inte.

Utskottet anser alljämt att den fortsatta beredningen av denna fråga bör avvaktas och avstyrker därför motionsförslaget.

Stockholm den 29 april 2014

På skatteutskottets vägnar

Henrik von Sydow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik von Sydow (M), Leif Jakobsson (S), Ulf Berg (M), Hannah Bergstedt (S), Lena Asplund (M), Christina Oskarsson (S), Fredrik Schulte (M), Hans Olsson (S), Gunnar Andrén (FP), Karin Nilsson (C), Anders Karlsson (S), Maria Abrahamsson (M), Mats Pertoft (MP), Lars Gustafsson (KD), Kent Ekeröth (SD), Jacob Johnson (V) och Teres Lindberg (S).

Avvikande meningar

1. Tonnageskatt (S, V)

Leif Jakobsson (S), Hannah Bergstedt (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Jacob Johnson (V) och Teres Lindberg (S) anför:

Regeringen säger att man den 24 januari 2013 beslutade att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda frågan om tonnageskatt och andra stöd för sjöfartsnäringen och att utredaren ska redovisa uppdraget senast den 15 november 2014.

Vi anser att frågan har dragits i långbänk sedan regeringsskiftet 2006 trots att det har funnits underlag i form av en statlig utredning som lagt fram förslag i ärendet och tillkännagivande redan 2007. I budgetpropositionen 2008 utlovades att regeringen skulle se över frågan; när inget hände följde utskottet upp frågan genom ett yttrande till konstitutionsutskottet den 28 oktober 2008. På det sättet har frågan fortsatt medan regeringen genom olika krumbukter har försökt komma ifrån den. Tusentals sjöfartsjobb har försvunnit och ett stort antal fartyg har under dessa åtta förlorade år flaggats ut. Arbetslinjen har bara gällt på land och inte till sjöss. Att regeringen under galgen har tillsatt en ny utredning gör inte att den kan undgå skarp kritik från riksdagen.

Regeringen måste verkställa riksdagens tidigare beslut i frågan om att skyndsamt införa en tonnageskatt.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. F-skatt (S, V)

Leif Jakobsson (S), Hannah Bergstedt (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Jacob Johnson (V) och Teres Lindberg (S) anför:

Regeringen säger att Skatteverket, på regeringens uppdrag, har utvärderat den ändring av näringsbegreppet i inkomstskattelagen som riksdagen beslutade 2008. Den samlade bedömningen, som avrapporterades den 11 oktober 2013, är att effekterna på skattebördan och skattefelet är små på aggregerad nivå. Effekterna på arbetstagarnas ställning, företagandets villkor och arbetsmarknaden är obefintliga eller mycket små.

Vi anser att det måste vara enkelt att bedöma om en person ska betraktas som självständig företagare eller anställd. Ett sätt kan vara att ge antalet uppdragsgivare en större betydelse. Vi vill inte gå i debatt med enskilda myndigheter eller hur myndighetschefer uttolkar vad deras medarbetare säger. Vi vill inte heller skapa osämja mellan olika myndigheter, men i sin inlägga till Skatteverket, daterad den 3 september 2013, skriver Arbetsmiljöverket följande (finns som bilaga i Skatteverkets rapport):

Uppfattningen inom Arbetsmiljöverkets inspektionsavdelningar är att det blir fler egenföretagare i vissa branscher och att det tycks pågå en förskjutning från anställning till eget företagande. Tydligast ses detta i byggsektorn, städbranschen och åkeribranschen. I det senare fallet har inspektionen noterat att personer sagts upp från anställningar för att sedan ges uppdrag att utföra samma uppgifter som egenföretagare med F-skattsedel.

Även de fackliga organisationerna har pekat på hur ökningen av falska egenföretagare inom åkeribranschen dels har snedvridit konkurrensen vid upphandlingsförfaranden, dels att de fall det handlar om utländska transportföretag så uppfyller inte arbetsförhållandena svensk lag. Det handlar om dumpning av löner, priser för utfört arbete samt att arbetsvillkor såsom arbetstid styrs av att egenföretagaren innehar ett beroendeförhållande till en arbetsgivare.

Vi menar bl.a. mot denna bakgrund att ärendet, i varje fall i de delar som ligger utanför Skatteverkets kompetensområde, har utretts mindre väl och att uppdraget därför kvarstår. Regeringen måste verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att utvärdera vilka effekter de ändrade F-skattereglerna haft på arbetstagarnas ställning och på skatteinkomsterna.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Kontrollåtgärder inom byggbranschen m.m. (S, V)

Leif Jakobsson (S), Hannah Bergstedt (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Jacob Johnson (V) och Teres Lindberg (S) anför:

Regeringen säger att man den 16 januari 2013 har gett en utredare i uppdrag att utreda hur ett kontrollsystem inom skatteförfarandet kan vara utformat för byggbranschen. Uppdraget redovisades i januari 2014. När det gäller generella månadsuppgifter anser regeringen att det inte är lämpligt att införa regler om månatliga kontrolluppgifter baserade på Månadsuppgiftsutredningens förslag.

Regeringen presenterade dessförinnan i december 2012 ett förslag om personalliggare för tvätteribranschen (prop. 2012/13:34) som behandlades i januari 2013. I den föregående departementspromemorian Närvaroliggare och kontrollbesök (Ds 2009:43) hade detta även föreslagits för byggbranschen.

Ett enigt utskott tillstyrkte regeringens förslag om personalliggare för tvätteribranschen men när det gällde byggbranschen föreslog utskottet (S, MP, SD, V) ett tillkännagivande om att regeringen skulle återkomma till riksdagen med ett förslag om personalliggare för byggbranschen i så god tid att det kunde träda i kraft under 2013 och med ett förslag om månadsuppgift om anställdas löner och skatter med ikraftträdande den 1 januari 2014.

En proposition om månadsuppgifter annonserades i regeringens propositionsförteckning för våren 2013 men avskrevs sedan. Med ett års fördröjning tillsattes så en ny utredning om personalliggare i byggbranschen.

Vi menar nu att regeringen måste verkställa riksdagens tidigare beslut i dessa frågor och skyndsamt införa dels personalliggare med oannonserade kontroller inom byggbranschen, dels ett enkelt system där månadsredovisning av anställdas skatter och arbetsgivaravgifter görs individuellt och inte som i dag med en totalsumma.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4. Kassaregister för utländska näringsidkare som saknar fast driftställe i Sverige (S, MP, V)

Leif Jakobsson (S), Hannah Bergstedt (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Mats Pertoft (MP), Jacob Johnson (V) och Teres Lindberg (S) anför:

Regeringen säger att man har gett Skatteverket i uppdrag att göra en fördjupad analys och presentera ett bredare underlag för förslaget att näringsidkare ska omfattas av kravet på kassaregister trots att inkomsten från den aktuella försäljningen inte härrör från ett fast driftsställe i Sverige. Uppdraget ska redovisas till Finansdepartementet senast den 15 december 2014.

I maj 2013 presenterade regeringen proposition 2012/13:129 Förbättrad konkurrens på lika villkor i kontantbranschen. Genom en ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) slopades det generella undantaget från skyldigheten att använda kassaregister för torg- och marknadshandeln. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet reserverade sig då till förmån för ett yrkande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till en reglering som inte ställer olika krav på kassaregister utifrån om företag har fast driftställe i Sverige eller inte. Frågan om de utländska näringsidkarna undveks och nonchalerades av regeringen redan från början.

Vi menar att regeringen nu måste verkställa riksdagens tidigare beslut i fråga om att skyndsamt införa kassaregister för utländska företagare som saknar fast driftställe i Sverige.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

BILAGA 3

Försvarsutskottets yttrande 2013/14:FöU2y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet anmodade den 25 mars 2014 övriga utskott att yttra sig över skrivelse 2013/14:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen och de motioner som kan komma att väckas med anledning av skrivelsen i de delar de berör respektive utskotts beredningsområde. I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för de åtgärder som den har vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som har meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen.

Försvarsutskottet har gått igenom behandlingen av de skrivelser som rikstatts till regeringen med anledning av utskottets betänkanden.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

Totalt redovisar regeringen 13 riksdagsskrivelser som riktats till regeringen med anledning av försvarsutskottets betänkanden (s. 178): en från 2010/11, en från 2011/12, sju från 2012/13 och fyra från 2013/14. Av dessa redovisas sju som slutbehandlade och sex som inte slutbehandlade.

Antalet tillkännagivanden som redovisas är sammantaget tio. Samtliga redovisas under Försvarsdepartementet (s. 37–41) utom ett, som redovisas under Socialdepartementet (s. 58). Hälften av tillkännagivandena bedöms vara slutbehandlade.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att hälften av de redovisade tillkännagivandena bedöms vara slutbehandlade. Det äldsta ännu inte slutbehandlade tillkännagivandet är från våren 2011. Även ett tillkännagivande från hösten 2011 redovisas som ännu inte slutbehandlat. Övriga ännu inte slutbehandlade tillkännagivanden härrör från föregående riksmöte. Utskottet noterar att regeringen i samtliga fall av ännu inte slutbehandlade tillkännagivanden har vidtagit beredningsåtgärder. Utskottet ser positivt på dessa åtgärder som innebär att onödig tidsutdräkt kan undvikas.

När det gäller redovisningen av enskilda tillkännagivanden noterar utskottet vad som anges i skrivelsen om behandlingen av tillkännagivandet om en översyn av *rekryteringsfrågan avseende deltidsbrandmän*. I det aktuella betänkandet (2010/11:FöU2) framhöll utskottet att faktorer som t.ex. försämrad ersättning, bristande försäkringsskydd, förändringar i a-kassan gällande deltidsarbete och de generella förändringarna på arbetsmarknaden kunde spela in när det gäller att lösa problemen med bemanningen av deltidsbrandkårerna. Det var enligt utskottet angeläget att en översyn av rekryteringsfrågan genomförs för att ta fram förslag på åtgärder som kan falla på statsmakterna att vidta, och översynen borde bl.a. belysa om ytterligare ekonomiska incitament eller regeländringar var nödvändiga för att trygga bemanningen framöver. De beredningsåtgärder som nu redovisas av regeringen tar, såvitt utskottet kan bedöma, inte sikte på gruppen deltidsbrandmän (s. 37). I de tilläggsdirektiv (2012:90) till Kommittén om hållbara försäkringar vid sjukdom och arbetslöshet som regeringen hänvisar till omnämns inte det aktuella tillkännagivandet utan endast två tillkännagivanden med anledning av arbetsmarknadsutskottets betänkanden. Utskottet vill erinra om att tillkännagivandet, som ännu inte är slutbehandlat, avser

de problem som finns när det gäller bemanningen av deltidbrandkåren och utgår från att regeringen framöver vidtar de beredningsåtgärder som svarar mot detta.

Tillkännagivandet om *Hemvärnets insatsberedskap* gäller tillsättandet av en utredning för att överväga förutsättningarna att öka hemvärnsförbandens insatsberedskap vid extraordinära kriser. Av utskottets betänkande (2012/13:FÖU10) framgår att utredningen skulle avse förutsättningarna för en utvidgad tjänstgöringsskyldighet utöver vad som följer av ett eget avtal eller med stöd av lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. I skrivelsen redovisar regeringen att tillkännagivandet ännu inte är slutbehandlat och att frågan hanteras av Utredningen om Försvarsmaktens personalförsörjning (s. 40). Enligt sina direktiv (2013:94) ska utredaren bl.a. klarlägga förutsättningarna enligt dagens regelverk för att öka hemvärnets tillgänglighet i fredstid. Utredaren ska föreslå förändringar för att möjliggöra en utökad användning av hemvärdet i fred, bl.a. i fråga om t.ex. tjänstgöringskontrakt. Utskottet vill i detta sammanhang understryka att tillkännagivandet inte enbart tar sikte på förändringar inom ramen för gällande regelverk. I direktiven anges också att utredaren ska lämna förslag till författningsändringar som är nödvändiga för att genomföra utredningens förslag.

Slutligen vill utskottet uppmärksamma tillkännagivandet om *hjärtstartare*. I betänkandet (2012/13:FÖU8 res. 3) anfördes att möjligheterna att lagstifta om hjärtstartare i miljöer där många människor vistas borde ses över. Regeringen redovisar i skrivelsen att frågan bereds i Regeringskansliet och att avsikten är att ärendet ska slutbehandlas i samband med att Socialstyrelsen under 2015 avrapporterar ett regeringsuppdrag om att ta fram ett kunskapsunderlag om verktyg för att öka överlevnaden vid akut hjärt- och kärlsjukdom. I vad mån uppdraget till Socialstyrelsen även inbegriper en möjlighet att lämna förslag till lagstiftning om hjärtstartare är inte fullt klart för utskottet. Utskottet vill mot denna bakgrund peka på att ytterligare utredning än den som nu görs av Socialstyrelsen kan vara nödvändig för att tillkännagivandet ska kunna bedömas som slutbehandlat.

Utskottet förutsätter att fortsatt beredning sker av regeringen vad gäller tillkännagivandena, men det vore att gå för långt av utskottet att tala om hur det ska ske eftersom det förutsätter att det måste finns en anvisad finansiering.

Stockholm den 29 april 2014

På försvarsutskottets vägnar

Peter Hultqvist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Hultqvist (S), Cecilia Widegren (M), Hans Wallmark (M), Åsa Lindestam (S), Peter Jeppsson (S), Anders Hansson (M), Allan Widman (FP), Clas-Göran Carlsson (S), Staffan Danielsson (C), Anna-Lena Sörenson (S), Johan Forssell (M), Peter Rådberg (MP), Mikael Oscarsson (KD), Mikael Jansson (SD), Torbjörn Björlund (V), Stefan Caplan (M) och Eva Sonidsson (S).

BILAGA 4

Socialförsäkringsutskottets yttrande 2013/14:SfU5y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet anmodade den 25 mars 2014 övriga utskott att senast den 29 april 2014 yttra sig över regeringens skrivelse 2013/14:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen och de motioner som kunde komma att väckas med anledning av skrivelsen. Regeringens redogörelse omfattar huvudsakligen åtgärder som vidtagits under perioden den 1 januari–31 december 2013.

Socialförsäkringsutskottet redovisar i detta yttrande sina överväganden beträffande behandlingen av de riksdagsskrivelser som gäller utskottets beredningsområde. Inga motionsyrkanden som rör socialförsäkringsutskottets beredningsområde har väckts med anledning av skrivelsen.

Utskottets överväganden

I skrivelsen redovisar regeringen behandlingen av 21 riksdagsskrivelser i ärenden som beretts av socialförsäkringsutskottet. Av dessa anges 16 som slutbehandlade medan resterande ärenden ännu inte har slutbehandlats. Av de skrivelser som inte har slutbehandlats är en från riksmötet 2003/04, två från riksmötet 2005/06 och två från riksmötet 2012/13.

Utskottet konstaterar att tre av de ärenden som utskottet uppmärksammade i sitt yttrande till konstitutionsutskottet 2013 (yttr. 2012/13:SFU7y) kvarstår som inte slutbehandlade.

När det gäller det äldsta ärendet, riksdagsskrivelse 2003/04:102 om aktivitetsersättning, anger regeringen bl.a. att efter det att betänkandet Moderniserad studiehjälp (SOU 2013:62) har beretts samt en arbetsgrupp presenterat förslag om bilstöd, handikappersättning och vårdbidrag kommer ställning att tas till hur kvarvarande delar av momentet ska behandlas.

Ett ärende från riksmötet 2005/06 gäller riksdagsskrivelse 2005/06:90 om sjuklön. Regeringen anger att frågan om sjuklönesystemet kommer att behandlas av den parlamentariskt tillsatta Kommittén om hållbara försäkringar vid sjukdom och arbetslöshet. Kommitténs arbete ska slutredovisas i sin helhet senast den 31 januari 2015. Vidare anges att regeringen i budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 10) har aviserat en översyn av konstruktionen av högkostnadsskyddet mot sjuklönekostnader i syfte att förbättra småföretagens situation. En översyn har nu inletts och regeringen avser att återkomma till riksdagen när arbetet är slutfört.

När det gäller ärendet från riksmötet 2003/04 är det enligt utskottet nedslående att regeringen ännu inte har kunnat slutbehandla utskottets tillkännagivande. Utskottet kan konstatera att detta ärende samt ärendet om sjuklön från 2005/06 tagit alltför lång tid att behandla. Utskottet förutsätter dock att regeringen återkommer med förslag i båda dessa ärenden så snart som möjligt.

Ett annat ärende från riksmötet 2005/06 gäller riksdagsskrivelse 2005/06:190 om misshandlade kvinnor. I redogörelsen anges att Migrationsverket rapporterar månadsvis till regeringen om tillämpningen av bestämmelsen om fortsatt uppehållstillstånd enligt 5 kap. 16 § tredje stycket 2 utlänningslagen (2005:716). Frågan behandlades även i Utredningen om kvinnor som utsätts för våld efter att ha beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning. Utredningens betänkande Kvinnor och barn i rättens gränsländ (SOU 2012:45) överlämnades i juni 2012. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande i Regeringskansliet. Beslut om uppdrag att kartlägga tillämpningen av bestämmelsen i fråga fattades enligt regeringen den 17 februari 2014.

Utskottet, som än en gång konstaterar att beredningen har pågått under lång tid, vill understryka att det är mycket angeläget att denna fråga får sin lösning. Utskottet anser att det är anmärkningsvärt att regeringen trots flera års månadsvisa rapporter från Migrationsverket om tillämpningen av bestämmelsen så sent som i februari 2014 fattade beslut om en kartläggning av tillämpningen av den aktuella bestämmelsen. Utskottet förutsätter att frågan får en lösning så snart som möjligt.

Ett relativt nytt ärende avser rehabilitering tillbaka till arbete, riksdagskrivelse 2012/13:174. Regeringen anger att det i budgetpropositionen för 2014 presenterades ett antal åtgärder för en effektiv rehabilitering som syftar till att den enskilde ska kunna få ta del av de rehabiliteringsåtgärder som han eller hon är i behov av. Vidare har regeringen gett Försäkringskassans i uppdrag att senast den 28 februari 2015 redovisa hur myndigheten säkerställer att den försäkrades rehabiliteringsbehov utreds i god tid innan han eller hon når den borte tidsgränsen i sjukförsäkringen.

Enligt utskottets tillkännagivande skulle de begärda förändringarna ha trätt i kraft den 1 januari 2014. Utskottet beklagar att regeringen ansett sig behöva ända till den 28 februari 2015 för att efterkomma utskottets begäran.

Ett annat ärende från 2012/13 gäller metoder för bedömning av arbetsförmåga, riksdagskrivelse 2012/13:277. Regeringen anger att Försäkringskassan i maj 2013 fick i uppdrag att bedriva en pilotverksamhet för att möjliggöra justeringar och uppföljningar inför införandet av metoder och verktyg för bedömning av arbetsförmåga (aktivitetsförmågeutredning, AKU). I uppdraget ingick att senast den 15 augusti 2013 redovisa en plan för utvärdering av pilotverksamheten. Försäkringskassan fick med anledning av utskottets tillkännagivande i uppdrag att till den 15 augusti 2013 även utvärdera den hittillsvarande pilotverksamheten.

Utskottet noterar att Försäkringskassan i en rapport den 25 juni 2013 redovisade en plan för löpande utvärdering och uppföljning av bedömningsverktyget AKU. Någon redovisning av hittillsvarande erfarenheter av bedömningsverktyget har dock ännu inte lämnats. Utskottet vill understryka vikten av att en sådan redovisning snarast presenteras.

Stockholm den 29 april 2014

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (M), Tomas Eneroth (S), Mikael Cederbratt (M), Fredrik Lundh Sammeli (S), Lars-Arne Staxäng (M), Eva-Lena Jansson (S), Finn Bengtsson (M), Kurt Kvarnström (S), Hans Backman (FP), Shadiye Heydari (S), Solveig Zander (C), Jasenko Omanovic (S), Gunilla Nordgren (M), Gunvor G Ericson (MP), Emma Henriksson (KD), David Lång (SD) och Wiwi-Anne Johansson (V).

BILAGA 5

Utbildningsutskottets yttrande 2013/14:UbU4y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet anmodade den 25 mars 2014 övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2013/14:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Regeringens redogörelse omfattar huvudsakligen regeringsbeslut från perioden den 1 januari–31 december 2013. Inga motioner som avser utbildningsutskottets beredningsområde har väckts med anledning av skrivelsen.

Utbildningsutskottet redovisar i detta yttrande sina överväganden om behandlingen av de riksdagsskrivelser som avser tillkännagivanden inom utbildningsutskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

I skrivelsen redovisas behandlingen av åtta riksdagsskrivelser som avser tillkännagivanden inom utbildningsutskottets beredningsområde. Tre stycken av dessa har redovisats som slutbehandlade sedan förra årets skrivelse medan fyra stycken som redovisats i tidigare års skrivelser ännu inte var slutbehandlade. Utöver detta var ett tillkännagivande som redovisats för första gången i skrivelsen inte slutbehandlat.

Utskottet vill lyfta fram att i samband med riksdagens behandling av utbildningsutskottets betänkande 2012/13:UbU6 Gymnasieskolan tillkännagav riksdagen att den anser att regeringen bör återkomma till riksdagen i fråga om ett förslag om att införa s.k. lex Sarah i skolan (se 2012/13:UbU6 reservation 20, punkt 20 om mobbning och kränkande behandling, rskr. 2012/13:186). Utskottet kan konstatera att detta tillkännagivande saknas i skrivelsen. Utskottet vill därför betona vikten av att regeringen respekterar och noggrant behandlar riksdagens samtliga beslut som har meddelats till regeringen genom riksdagsskrivelser. Utskottet förutsätter att Regeringskansliet nu ser över sina rutiner och åtgärdar eventuella brister för att förhindra att det inträffade upprepas.

Stockholm den 29 april 2014

På utbildningsutskottets vägnar

Tomas Tobé

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tomas Tobé (M), Ibrahim Baylan (S), Betty Malmberg (M), Louise Malmström (S), Jan Ericson (M), Thomas Strand (S), Camilla Waltersson Grönvall (M), Caroline Helmersson Olsson (S), Tina Acketoft (FP), Gunilla Svantorp (S), Roger Haddad (FP), Yvonne Andersson (KD), Carina Herrstedt (SD), Rossana Dinamarca (V), Adnan Dibrani (S), Emil Källström (C) och Esabelle Dingizian (MP).

BILAGA 6

Trafikutskottets yttrande 2013/14:TU3y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 25 mars 2014 anmodat övriga utskott att senast den 29 april 2014 yttra sig över skrivelse 2013/14:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen och eventuella följdmotioner inom ramen för utskottens beredningsområden. I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av de riksdagsbeslut som tillkännagivits regeringen i ett antal skrivelser. Trafikutskottet har således granskat behandlingen av de skrivelser som riktats till regeringen med anledning av utskottets betänkanden.

En motion har väckts med anledning av skrivelsen. Trafikutskottet behandlar i yttrandet fyra av yrkandena i motionen.

I yttrandet finns en avvikande mening (M, FP, C).

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de beslut som har fattats med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Sammanställningen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under perioden den 1 januari till den 31 december 2013. I skrivelsen anges att redovisningen har fått omfatta även andra regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång för att ge riksdagens utskott en så aktuell beskrivning som möjligt för hur långt Regeringskansliet har hunnit i behandlingen av riksdagens skrivelser. Redovisningen omfattar även ett antal skrivelser från tidigare riksmöten som fortfarande är under behandling.

I skrivelsen redovisas beslut och beredningsläge för sammanlagt 25 riksdagsskrivelser till regeringen sedan 2004/05 med anledning av trafikutskottets betänkanden. Av dessa redovisas tolv som slutbehandlade medan beredningen fortfarande pågår för 13 riksdagsskrivelser.

Riksdagsskrivelser till regeringen med anledning av trafikutskottets betänkanden

Riksmöte	Antal skrivelser	Slutbehandlade	Inte slutbehandlade
2004/05	1	–	1
2005/06	3	1	2
2009/10	1	–	1
2010/11	1	1	–
2011/12	3	1	2
2012/13	13	7	6
2013/14	3	2	1
Summa	25	12	13

Källa: Skrivelse 2013/14:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Vidare lämnar regeringen i sin redogörelse uppgifter om vilka riksdagsskrivelser som innehåller tillkännagivanden där riksdagen angett något som sin mening. Av redogörelsen framgår att av de tolv riksdagsskrivelser som slutbehandlades under 2013 innehåller fyra tillkännagivanden riktade till regeringen.

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivande som redovisats som slutbehandlade

Riksdagsskrivelse	Tillkännagivande/innebörd
2005/06:134	Åtgärder för att främja förnybara bränslen
2010/11:274	Register över järnvägsfordon
2012/13:179	Kommunikationsutrustning i fordon
2012/13:205	Regler om svavelhalter

Slutbehandlade tillkännagivanden

För de riksdagsskrivelser med tillkännagivanden som redovisas som slutbehandlade lämnar regeringen följande kommentarer.

I det första av de tillkännagivanden som regeringen slutbehandlat, efterlyser riksdagen i riksdagsskrivelse 2005/06:134 åtgärder för att främja användningen av förnybara bränslen. Efter ett riksdagsbeslut 2009 om att öka andelen förnybar energi i transportsektorn med minst 10 procent till 2020, beslutade regeringen att ändra i förordningen med instruktion till Statens energimyndighet med innebörden att myndigheten ska verka för att målet för förnybar energi i transportsektorn till 2020 ska uppnås. Därefter har Energimyndigheten utarbetat ett underlag till en nationell handlingsplan för energi från förnybara energikällor som också överlämnats till Europeiska kommissionen. Energimyndigheten har dessutom på regeringens uppdrag utrett ett förslag till kvotpliktssystem för biodrivmedel som riksdagen tog ställning till i november 2013 då den antog lagen (2013:984) om kvotplikt för biodrivmedel. Ett annat regeringsuppdrag till myndigheten var att föreslå en sektorsövergripande biogasstrategi. Slutligen har regeringen lagt fram en proposition, En sammanhållen klimat- och energipolitik – Energi (prop. 2008/09:163), med den uttalade ambitionen att Sverige 2030 ska ha en fordonsflotta som är oberoende av fossila bränslen. För detta ändamål tillsattes under 2012 en särskild utredning för att analysera förutsättningar och möjliga åtgärder för att kunna uppnå den ovan nämnda prioriteringen om en fossiloberoende fordonsflotta. Utredningens förslag resulterade sedermera i ett lagförslag som riksdagen antog hösten 2013 (prep. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU1, rskr. 2013/14:56).

Riksdagsskrivelse 2010/11:274 innehåller ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om hur ett undantag från registerföring kan utformas för järnvägsfordon som nyttjas för turiständamål eller som är av historiskt intresse. Regeringen svarade med ett lagförslag om ändring i järnvägslagen (2004:519) enligt vilket ansvarig myndighet skulle få ett bemyndigande att i föreskrifter medge undantag från krav på registrering av järnvägsfordon och järnvägsinfrastruktur. Av säkerhetsskäl bedömdes det som olämpligt att medge ett generellt undantag. Transportstyrelsen har dock pekat på att det för ett flertal järnvägsfordon som används i kulturhistoriskt syfte inte kan medges undantag från registrering med hänvisning just till säkerhetsaspekterna. I stället medde-

lade regeringen i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 utg.omr. 22) sin avsikt att vidta åtgärder för att Transportstyrelsen ska få befogenhet att sänka registeravgiften för järnvägsfordon som används för kulturhistoriska ändamål och i november 2013 beslutade regeringen om en ändring i järnvägsförordningen (2004:526) som gör det möjligt för Transportstyrelsen att frånga kravet på full kostnadstäckning.

Riksdagsskrivelse 2012/13:179 innehåller ett tillkännagivande om kommunikationsutrustning i fordon som regeringen redovisar som slutbehandlad med hänvisning till den ändring av trafikförordningen (1998:1276) som regeringen beslutade i oktober 2013. Tillägget i förordningen anger att förare av motordrivet fordon endast får nyttja mobiltelefon eller annan kommunikationsutrustning om det inte inverkar menligt på förandet av fordonet. För att tydliggöra vad som gäller har regeringen också uppdragit åt Transportstyrelsen att utarbeta en långsiktig plan för informations- och samverkansinsatser avseende användandet av sådan teknisk utrustning och att myndigheten också ska genomföra sådana insatser i syfte att minska olycksrisken då kommunikationsutrustning används vid färd. Transportstyrelsen ska redovisa sitt uppdrag senast den 1 april 2014.

Det sista tillkännagivandet från trafikutskottet som regeringen slutbehandlade 2013 avser bestämmelser om svavelhalter i marint bränsle som regleras i EU:s nyligen reviderade svaveldirektiv. I budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 utg.omr. 22) redogör regeringen för de åtgärder som vidtagits med anledning av tillkännagivandet i riksdagens skrivelse 2012/13:205. Trafikanalys ska bl.a. i samarbete med andra berörda myndigheter göra en ny konsekvensbeskrivning av de ändringar som gjorts i direktivet. Regeringen uppger att den noga ska bevaka genomförandet av direktivet och att den stödjer angelägna ansökningar om EU-bidrag till pilotprojekt med miljöanknytning för att därigenom öka och stimulera användningen av alternativa miljövänliga bränslen och nya tekniska lösningar för sjöfartsnäringsen.

Tilkännagivanden under beredning av Regeringskansliet

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivanden som redovisats som inte slutbehandlade.

Riksdagsskrivelse	Tilkännagivande/innebörd
2004/05:178	Kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar
2005/06:259	Ekonomisk brottslighet inom taxinäringen
2009/10:228	Tillgång till förnybara bränslen
2011/12:195	Redovisningscentraler för taxi m.m., krav på lokalkännedom för taxiförare
2011/12:248	Flygtrafikledningstjänst

Riksdagsskrivelse	Tillkännagivande/innebörd
2012/13:119	Gruvnäringsens transportbehov, medfinansiering, banavgifter och järnvägssystemets organisation
2012/13:170	Trafikverkets upphandling av vägar och järnvägar
2012/13:228	Konkurrensvillkoren inom yrkestrafiken, åtgärder mot illegal verksamhet i åkeribranschen, obligatoriska redovisningscentraler, översyn av taxibranschen
2012/13:259	Flygtrafikledningstjänst

Bland de tillkännagivanden från trafikutskottet som riksdagen har överlämnat till regeringen kan nämnas frågan om att införa kompetensbevis och hastighetsbegränsning för fritidsbåtar (rskr. 2004/05:178) som efter snart tio år alltså är under beredning. Regeringen meddelar att frågan har utretts och att det finns en departementspromemoria (Ds 2008:32) som har remissbehandlats. I denna anslutning vill regeringen även inkludera frågan om vattenskotrar som väcktes 2013 och ett eventuellt behov av reglering. Mot denna bakgrund fick Havs- och vattenmyndigheten ett särskilt regeringsuppdrag att granska de olägenheter som denna typ av farkoster kan utgöra och i november 2013 presenterade myndigheten sina slutsatser. Regeringen lämnar dock inget besked om när tillkännagivandet kommer att vara färdigbehandlat.

Vad gäller tillkännagivandet i riksdagsskrivelse 2005/06:259 om ekonomisk brottslighet inom taxinäringen, pekar regeringen på att den tidigare hade tagit fram ett lagförslag om bl.a. redovisningscentraler som remissbehandlats men att inkomna synpunkter inte hade tillåtit regeringen att gå vidare. Genom Finansdepartementets försorg fick i stället en särskild utredare i uppdrag att redovisa förslag till skärpta redovisningskrav för taxibranschen, vilket presenterades i en departementspromemoria i mars 2013. Promemorian har remissbehandlats och regeringen sammanställde i mars 2014 en lagrådsremiss med ambitionen att i april 2014 kunna lägga fram en proposition som riksdagen kan ta ställning till. Regeringen har sedermera den 24 april 2014 beslutat om en proposition om redovisningscentraler för taxi (prop. 2013/14:223).

Det kan tilläggas att riksdagen i ett annat tillkännagivande (rskr. 2011/12:195) den 25 april 2012 förnyade sin begäran om besked om redovisningscentraler för taxi och krav på lokalkännedom för taxiförare. Regeringen påminner om att det i Transportstyrelsens föreskrifter redan finns bestämmelser om lokalkännedom för taxiförare. I en myndighetsrapport som presenterades för Regeringskansliet den 8 mars 2013 granskar Transportstyrelsen regelefterlevnaden inom yrkestrafiken och har där även behandlat frågan om lokalkännedom för taxiförare. Därefter har regeringen givit Transportstyrelsen i uppdrag att göra en fördjupad analys av taxiverksamheten som helhet. Uppdraget redovisades sedermera den 28 februari 2014.

Riksdagens tillkännagivande i riksdagsskrivelse 2009/10:228 angående tillgång till förnybara bränslen handläggs av Miljödepartementet. Regeringen har uppdragit åt Transportstyrelsen att se över dispensförfarandet enligt lagen (2005:1248) om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel för att mildra konsekvenserna för bl.a. mindre försäljningsställen av fordonsbränsle i glesbygd. Efter att ha redovisat utfallet gavs Transportstyrelsen i uppgift att komplettera redovisningen med en konsekvensanalys av olika undantag. I mars 2012 lämnade myndigheten förslag på lättnader i lagen för berörda tankställen. Regeringen meddelar att den avser att överlämna en proposition om ändring i lagen under våren 2014, vilket sedermera skedde i mars 2014 (prop. 2013/14:181).

Ett annat tillkännagivande från ett av utskottets betänkanden inom luftfartsektorn behandlar frågan om flygtrafikledningstjänst (rskr. 2010/12:248). I budgetpropositionen för 2013 (prop. 2012/13:1, utgiftsområde 22) redogör regeringen för innehållet i den utredning som man beställt. Utskottet har i ett nytt tillkännagivande (rskr. 2012/13:259) uppmärksammat regeringen på frågan om flygtrafikledning. Regeringen meddelar att ett utkast till lagförslag har remitterats men att kraftiga invändningar mot regleringens innehåll och konsekvenser har framförts i svaren. Regeringen delger sin avsikt att analysera dessa närmare.

Med anledning av riskdagsskrivelse 2012/13:119 med tillkännagivanden från utskottets betänkande 2012/13:TU2 om transportsystemets inriktning, redogör regeringen för vilka åtgärder man vidtagit i fråga om gruvnäringens transportbehov, medfinansiering, banavgifter och järnvägssystemets organisation. Regeringen har uppdragit åt Trafikverket att ta fram beslutsunderlag och regeringens avsikt är att under våren 2014 överlämna en skrivelse till riksdagen med anledning av det stundande beslutet om den nationella planen 2014-2025. Vad gäller banavgifter ska Trafikverket slutrapportera vissa uppdrag i maj 2014. I frågan om järnvägssystemets organisation hänvisas till den utredning som tillsattes i maj 2013. Utredningen lämnade ett delbetänkande i december 2013 (SOU 2013:83) och ordnade ett remissmöte till vilket bl.a. riksdagsledamöter var inbjudna. Regeringen har sedermera beslutat om tilläggsdirektiv för utredningen.

Även riksdagens tillkännagivande i riksdagsskrivelse 2012/13:170 om Trafikverkets upphandling av vägar och järnvägar är föremål för fortsatt behandling i Regeringskansliet. Inga närmare besked lämnas om när ärendet kan bli slutbehandlat. Regeringen pekar dock på att hearing och seminarium har genomförts.

Med grund i betänkande 2012/13:TU16 om yrkestrafik- och taxifrågor riktar riksdagen ett antal tillkännagivanden (rskr. 2012/13:228) till regeringen med anledning av inkomna motioner. Det handlar om konkurrensvillkoren inom yrkestrafiken och åtgärder mot illegal verksamhet i åkeribranschen. Regeringen svarar att man givit Transportstyrelsen och Rikspolisstyrelsen i uppdrag att rapportera om situationen, vilket sedermera skedde i slutet av februari 2014. Dessutom har riksdagen återkommit

till regeringen i fråga om krav på obligatoriska redovisningscentraler och om en översyn av taxibranschen. Vad gäller översynen av taxibranschen redovisade Transportstyrelsen ett regeringsuppdrag i slutet av februari i år. Som tidigare nämnts har regeringen sedermera den 24 april 2014 beslutat om en proposition om redovisningscentraler för taxi (prop. 2013/14:223).

Motionen

En följdmotion har väckts med anledning av skrivelsen. Björn von Sydow m.fl. (S) framför i kommittémotion 2013/14:K24 fyra motionsyrkanden som rör trafikutskottets beredningsområde. Motionärerna anför att det ska vara schysta, konkurrensneutrala villkor inom åkerinäringen. Enligt motionärerna har problemen inom branschen varit kända länge och påtalats av såväl åkeribranschen som Transportarbetarförbundet. Motionärerna anför att regeringen har väntat in i det sista med att vilja göra något och att en eventuell proposition byggd på Transportstyrelsens förslag inte kommer att kunna behandlas av riksdagen innan sommaruppehållet 2014. Motionärerna efterfrågar således att regeringen verkställer riksdagens tidigare beslut i fråga om att schysta villkor ska gälla och att en nationell samordnare tillsätts för att säkerställa bättre efterlevnad av reglerna i åkeribranschen (yrkande 6). Motionärerna efterfrågar vidare att regeringen verkställer riksdagens tidigare beslut i fråga om att reglerna för cabotage måste följas och om att fusket med dessa måste upphöra (yrkande 7). Motionärerna anger att de är beredda att införa den holländska modellen för åkerinäringen, vilket innebär att chaufförerna i regel ska vara anställda av det åkeri de kör för. De vill således att regeringen verkställer riksdagens tidigare beslut i fråga om att den holländska modellen bör prövas (yrkande 8). I kommittémotionen anføres vidare att för att slutföra arbetet mot skattefusk i taxi-branschen behövs redovisningscentraler till vilka köruppdrag och ersättningsrapporter tas. Motionärerna hänvisar till att Skatteverket i en hemställan till regeringen har begärt att obligatoriska redovisningscentraler införs och att en riksdagsmajoritet också krävde detta våren 2012. De anser att regeringen har dragit ut på frågan och konstaterar att taxibranschen för länge sedan skulle ha setts över samtidigt med kravet på redovisningscentraler. Motionärerna efterfrågar därför ett skyndsamt införande av obligatoriska redovisningscentraler (tömningscentraler) för taximetrar inom taxinäringen (yrkande 9).

Trafikutskottets ställningstagande

Regeringens skrivelse

Efter att ha gått igenom regeringens skrivelse anser trafikutskottet att redogörelsen som lämnats i allt väsentligt är korrekt och att den ger en rättvisande bild av hur riksdagens skrivelser från trafikutskottet har behandlats. Således har trafikutskottet inga invändningar mot regeringens formella redovisning av de beslut som riksdagen har fattat.

Det är enligt utskottets mening angeläget att riksdagens skrivelser behandlas med erforderlig skyndsamhet och att handläggningen sker samvetsgrant. Utskottet finner det också önskvärt att regeringen så långt som möjligt försöker ange när ett ärende som är under behandling kan tänkas vara avslutat.

Jämfört med föregående period noterar utskottet att antalet tillkännagivanden som inte har slutbehandlats har ökat under riksmötet 2012/13 då fyra nya skrivelser med tillkännagivanden delgavs regeringen. För flertalet oavslutade ärenden har enligt utskottets uppfattning regeringen på ett tillfredsställande sätt redogjort för att en beredning pågår av dessa. Trafikutskottet noterar också i sammanhanget att regeringen under våren 2014 kunnat redovisa vissa konkreta åtgärder i flera ärenden.

Följdmotionens yrkanden

Utskottet ser allvarligt på de stora problem som finns inom både åkerinäringen och taxibranschen men även på den saktfärdighet med vilken regeringen har hanterat frågorna. Utskottet vill därför erinra om att riksdagen i ett tillkännagivande påtalade behovet av åtgärder mot ekonomisk brottslighet inom taxinäringen redan för tio år sedan (rskr. 2005/06:259). Vidare krävde riksdagen i skrivelse 2011/12:95 bl.a. särskilda redovisningscentraler för taxi för att stävja ekonomiska oegentligheter inom branschen. Riksdagen ställde även krav på lokalkännedom för taxiförare. Nästa tillfälle riksdagen återkom till frågan om obligatoriska redovisningscentraler tillsammans med krav på en översyn av hela taxibranschen var i skrivelse 2012/13:228. I skrivelsen behandlades även konkurrensvillkor inom yrkestrafiken samt behov av åtgärder mot illegal verksamhet inom åkeribranschen. Behovet av åtgärder för att komma till rätta med problemen inom yrkestrafiken och taxinäringen är följaktligen ingen nyhet för regeringen och därför finner utskottet regeringens passivitet i beredningen av dessa frågor djupt beklaglig. Taxiresenärerna har under många år betalat priset för regeringens saktfärdighet i frågan. Inom åkerinäringen har den orättvisa konkurrenssituation som tyvärr fått råda alltför länge medfört att seriösa aktörer tvingats bort från marknaden då de inte haft möjlighet att konkurrera på lika villkor, missförhållanden som regeringen beklagligt nog negligerat.

I kommittémotion 2013/14:KU24 av Björn von Sydow m.fl. (S) yrkandena 6–9 framhålls att regeringen ska verkställa tidigare riksdagsbeslut inom åkeri- och taxiområdet. Utskottet vill här påminna om att man tidigare under riksmötet förespråkade motsvarande tillkännagivande inom yrkestrafikområdet i bet. 2013/14:TU14. Mot bakgrund av frågornas stora betydelse och regeringens hittills långsamma hantering finner utskottet det dock befogat att åter aktualisera frågorna i detta sammanhang.

Därmed tillstyrker utskottet motionsförslagen.

Stockholm den 29 april 2014

På trafikutskottets vägnar

Anders Ygeman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders Ygeman (S), Jan-Evert Rådström (M), Eliza Roszkowska Öberg (M), Monica Green (S), Jessica Rosencrantz (M), Sten Bergheden (M), Suzanne Svensson (S), Lars Tysklind (FP), Leif Pettersson (S), Anders Åkesson (C), Lars Johansson (S), Edward Riedl (M), Stina Bergström (MP), Tony Wiklander (SD), Lotta Finstorp (M), Roza Güclü Hedín (S) och Bengt Berg (V).

Avvikande mening

Följdmotionens yrkanden (M, FP, C)

Jan-Evert Rådström (M), Eliza Roszkowska Öberg (M), Jessica Rosencrantz (M), Sten Bergheden (M), Lars Tysklind (FP), Anders Åkesson (C), Edward Riedl (M) och Lotta Finstorp (M) anför:

Med anledning av kommittémotion 2013/14:K24 av Björn von Sydow m.fl. (S) och de yrkanden som hänför sig till yrkestrafiken (yrkandena 6–8) vill vi inledningsvis påminna om att dessa frågeställningar alldeles nyligen har behandlats i bet. 2013/14:TU14 och sedermera även resulterat i nya tillkännagivanden till regeringen (rskr. 2013/14:218).

Som framgår av regeringens skrivelse har ett flertal åtgärder vidtagits för att hörsamma riksdagens tidigare tillkännagivanden på området. Bland annat har Transportstyrelsen tidigare i år presenterat en fördjupad analys om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg och den 28 februari 2014 presenterade myndigheten sitt uppdrag i tre olika delredovisningar:

- Konsekvenser av att polisen ges befogenhet att förhindra fortsatt färd för lastbilstransporter genom s.k. klampning av fordonen.
- Förändrade konkurrensvillkor på grund av cabotagetransporter och beställaransvarets roll i detta.
- Taxiverksamheten som helhet.

Rapporterna har remitterats för att därefter beredas inom Regeringskansliet tillsammans med inkomna remissvar. Remisstiderna för rapporterna löpte ut den 27 mars 2014 och den 28 april 2014.

Vad gäller motionsförslaget om taxinäringen (yrkande 9) kan vi nämna att trafikutskottet har för avsikt att senare under innevarande riksmöte behandla olika taxirelaterade frågor i ett särskilt betänkande. I sammanhanget vill vi också framhålla att regeringen den 24 april 2014 beslutade om propositionen Redovisningscentraler för taxi (prop. 2013/14:223). Propositionen kommer att behandlas i trafikutskottets taxibetänkande.

Med hänsyn till vad som anförts ovan om bl.a. pågående beredningsarbete och den proposition som lämnats om redovisningscentraler för taxi yrkar vi för att samtliga här behandlade motionsförslag avslås.

BILAGA 7

Näringsutskottets yttrande 2013/14:NU3y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet anmodade den 27 mars 2014 övriga utskott att senast den 29 april 2014 yttra sig över regeringens skrivelse 2013/14:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen och de motioner som kan komma att väckas med anledning av skrivelsen. Det har väckts en motion med anledning av skrivelsen.

Näringsutskottet redovisar i detta yttrande sina överväganden rörande behandlingen av de riksdagsskrivelser som gäller utskottets beredningsområde. Inom utskottets beredningsområde tas totalt 33 riksdagsskrivelser upp, varav 24 anges som slutbehandlade och resterande 9 som inte slutbehandlade. Efter att ha gått igenom regeringens redovisning finner utskottet att det finns anledning att ta upp redovisningen av 4 av skrivelserna.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

Inledning

I skrivelse 2013/14:75 redogör regeringen för de beslut den har fattat med anledning av de riksdagsbeslut som har meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under 2013 med anledning av riksdagsskrivelser till regeringen under detta år. Redogörelsen inbegriper vidare de riksdagsskrivelser från tidigare riksmöten som inte har redovisats som slutbehandlade under föregående år. I skrivelsen redogör regeringen dels för de åtgärder den har vidtagit med anledning av de beslut som riksdagen har fattat till följd av framlagda propositioner och skrivelser, dels för sina åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen.

Inom näringsutskottets beredningsområde tas totalt 33 riksdagsskrivelser upp, varav 24 anges som slutbehandlade och resterande 9 som inte slutbehandlade. Totalt sett är 9 utav dessa riksdagsskrivelser tillkännagivanden – 6 anges som slutbehandlade och 3 som inte slutbehandlade. Efter att ha gått igenom regeringens redovisning anser utskottet att det finns anledning att ta upp redovisningen av 4 av skrivelserna (med hänvisning till punkt och sida i redogörelsen). I det följande redovisas de 4 aktuella ärendena uppdelat i avsnitten Inte slutbehandlade riksdagsskrivelser och Slutbehandlade riksdagsskrivelser.

Inte slutbehandlade riksdagsskrivelser

Ändring i lagen om elcertifikat (skr. 2013/14:75, N 6 s. 125)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i november 2008 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2008/09:NU8) – om ett tillkännagivande där man uppmanar regeringen att genomföra en granskning av effekterna av de olika klimat- och energipolitiska styrmedlen för den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrin.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Av redogörelsen framgår att regeringen har gett ett antal myndigheter i uppdrag att genomföra granskningar inom området. Energimyndigheten publicerade i april 2012 promemorian Konsekvenser av att EU skärper sitt utsläppsmål till 30 procent år 2020 – Påverkan på elpriset samt handel med utsläppsutrymme, där ett avsnitt behandlar konsekvenser för industrin. Konjunkturinstitutet redovisade den 30 september 2013 resultatet av en utredning av konsekvenserna av ett begränsat undantag för den elintensiva industrin med särskilt fokus på frågorna om hur den elintensiva industrin, elkunderna och samhällsekonomin påverkas på kort respektive lång sikt om en kvotplikt helt eller delvis

skulle införas för den elintensiva industrins elanvändning. Vidare framgår det av redogörelsen att en kontrollstation för klimat- och energipolitiken ska genomföras under 2015. Regeringen har också gett Energimyndigheten i uppdrag att i samarbete med berörda myndigheter sammanställa resultaten av genomförda konsekvensanalyser i samband med kontrollstationsarbetet.

Kommentar: Våren 2013 lämnade regeringen en redovisning av de åtgärder som hade initierats och genomförts ditintills. I årets redovisning har information om det kommande kontrollstationsarbetet och information om uppdraget till Energimyndigheten tillkommit. Vid sin behandling av motsvarande redogörelse våren 2013 konstaterade utskottet att regeringen i tidigare års redogörelser framför allt fokuserat på elcertifikat fastän tillkännagivandet är bredare än så. Utskottet konstaterade även att trots att det hade gått fyra år sedan tillkännagivandet hade regeringen fortfarande inte beslutat att genomföra den efterfrågade granskningen.

Regelförenklingsarbetet (skr. 2013/14:75, N 9 s. 127)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i april 2011 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2010/11:NU8) – om ett tillkännagivande där riksdagen uppmanar regeringen att inrätta en myndighetsgemensam s.k. one-stop-shop på internet för personer som vill starta företag.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Av redogörelsen framgår att regeringen den 15 december 2011 gav Tillväxtverket, Bolagsverket och Skatteverket i uppdrag att vidareutveckla den myndighetsgemensamma företagsportalen verksamt.se. Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2015.

Kommentar: I redogörelsen våren 2013 redovisade regeringen sin bedömning att skrivelsen var slutbehandlad med hänvisning till bl.a. att regeringen gett Tillväxtverket, Bolagsverket och Skatteverket i uppdrag att vidareutveckla den myndighetsgemensamma företagarportalen verksamt.se. Näringsutskottet, och även konstitutionsutskottet, gjorde dock bedömningen att tillkännagivandet inte är slutbehandlat då slutrapportering från myndigheterna väntas i mars 2015 (bet. 2012/13:KU21). I årets redogörelse fortsätter därför regeringen att redovisa hur skrivelsen hanteras.

Stärkt konsumentkontroll för en utvecklad elmarknad och ett uthålligt energisystem (skr. 2013/14:75, N 12 s. 129)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i november 2011 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2011/12:NU4) – om ett tillkännagivande där man uppmanar regeringen att verka dels för att s.k. anvisningsavtal inte ska få förekomma i sin nuvarande form, dels för att vanliga elkonsumenter bör ha möjlighet att teckna elavtal liknande de som finns inom industrin.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Av redogörelsen framgår att regeringen i januari 2012 gav Energimarknadsinspektionen i uppdrag att utreda systemet med anvisningsavtal med tillsvidarepris på elmarknaden. Myndigheten redovisade uppdraget i maj 2012. Med utgångspunkt i myndighetens redovisning gav regeringen i oktober 2012 Energimarknadsinspektionen i uppdrag att ta fram förslag till relevanta förändringar av svensk rätt för att skapa förutsättningar för en nordisk slutkundsmarknad. Detta uppdrag redovisades i juni 2013. Förslagen har remitterats. It- och energiminister Anna-Karin Hatt har därtill träffat företrädare för elbranschens aktörer för att diskutera de problem med anvisningsavtalen som Energimarknadsinspektionen har pekat på. Elbolagen har getts tillfälle att föreslå åtgärder för att komma till rätta med dessa problem. Ett uppföljande möte mellan regeringen och elbolagen planerades till den 20 februari 2014.

Kommentar: I rapporten Enklare för kunden – förslag som ökar förutsättningarna för en nordisk slutkundsmarknad (Ei R2013:09) redovisar Energimarknadsinspektionen förslag till relevanta ändringar av svensk rätt för att skapa förutsättningar för en nordisk slutkundsmarknad. De nordiska tillsynsmyndigheternas (NordREG) rekommendationer utgör grunden för förslagen i rapporten. Därutöver lämnar myndigheten ett antal förslag till ändringar. Myndigheten skriver att förslagen är övergripande och i vissa delar behöver vidareutvecklas. Förslagen innebär dessutom behov av nya myndighetsföreskrifter och revidering i befintliga föreskrifter. Enligt Regeringskansliet (Näringsdepartementet) genomfördes det aviserade mötet den 20 februari 2014. It- och energiminister Anna-Karin Hatt avser att ha ett tredje möte med branschen under senvåren 2014. Energimarknadsinspektionens förslag bereds vidare inom Regeringskansliet.

Slutbehandlade riksdagsskrivelser

Civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område – genomförande av direktiv 2004/48/EG (skr. 2013/14:75, Ju 9 s. 14)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i februari 2009 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2008/09:NU11) – om ett tillkännagivande där man uppmanar regeringen att särskilt beakta vissa frågor i den utvärdering som regeringen aviserat med anledning av genomförandet av det s.k. civilrättsliga sanktionsdirektivet. Utredningens syfte var att undersöka hur den nya lagstiftningen påverkar rättighetshavare, internetleverantörer och konsumenter. Regeringen anförde att regelförändringar kan bli aktuella beroende på utredningens slutsatser. Riksdagen har i sitt tillkännagivande uppmanat regeringen att redovisa utredningens slutsatser till riksdagen, oavsett resultatet av det egna ställningstagandet till regelförändringar. Riksdagen har pekat på vikten av detta eftersom utredningen kan utgöra ett underlag för vidare överväganden. Mot bakgrund av detta har riksdagen i tillkännagivandet uttryckt att en redovisning av resultaten av utvärderingsarbetet bör delges riksdagen i lämpliga former då underlag finns.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Av redogörelsen framgår att regeringen fattade beslut i juli 2009 om att tillsätta en utredning med uppdrag att utvärdera de lagändringar som har genomförts med anledning av genomförandet av det s.k. civilrättsliga sanktionsdirektivet. Utvärderingen redovisades i augusti 2012. Vid ett möte med näringsutskottet den 21 maj 2013 informerades utskottet om utredarens slutsatser. Den 30 januari 2014 beslutade regeringen att lägga riksdagens skrivelse till handlingarna.

Kommentar: Av 3 kap. 6 § riksdagsordningen framgår att regeringen får lämna information till riksdagen genom en skrivelse eller muntligen genom ett statsråd vid ett sammanträde i kammaren. Konstitutionsutskottet har anfört (bet. 2010/11:KU20) att information bör lämnas i sådan form att den är tillgänglig för riksdagens samtliga ledamöter.

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottet redovisar sitt ställningstagande under rubrikerna Inte slutbehandlade riksdagsskrivelser och Slutbehandlade riksdagsskrivelser.

Inte slutbehandlade riksdagsskrivelser

Utskottet har vid behandlingen av motsvarande skrivelse tidigare år påmint om vad konstitutionsutskottet tidigare har framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden samt att regeringen lämnar fullgod information i redogörelsen om orsaken till fördröjningen där så är aktuellt. Med anledning av årets skrivelse vill utskottet anföra följande.

Utskottet noterar regeringens fortsatta behandling av de ärenden som har redovisats som inte slutbehandlade. Utskottet vill i fråga om tillkännagivandet om en granskning av effekterna av de olika klimat- och energipolitiska styrmedlen för den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrin (bet. 2008/09:NU8) och tillkännagivandet om stärkt konsumentkontroll för en utvecklad elmarknad och ett uthålligt energisystem (bet. 2011/12:NU4) än en gång påminna om vikten av att undvika onödig tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden. Vad gäller tillkännagivandet om en granskning av effekterna av de olika klimat- och energipolitiska styrmedlen för den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrin (bet. 2008/09:NU8) kan utskottet konstatera att det har gått över fem år utan att regeringen har slutfört en sådan granskning som riksdagen efterfrågat. Enligt utskottets uppfattning kan denna tidsutdräkt inte anses skälig. Samtidigt konstaterar utskottet att regeringen i årets skrivelse redovisar ett antal nya åtgärder och att det därför finns förutsättningar för regeringen att snart återkomma till riksdagen. Vidare saknar utskottet i fråga om tillkännagivandet om stärkt konsumentkontroll för en utvecklad

elmarknad och ett uthålligt energisystem (bet. 2011/12:NU4) en närmare redogörelse i regeringens skrivelse för hur regeringen verkar för att vanliga elkonsumenterna ska ha möjlighet att teckna elavtal liknande de som finns inom industrin. I fråga om tillkännagivandet om regelförenklingsarbetet (bet. 2010/11:NU8) har utskottet, vilket framgår av det föregående, anfört som sin uppfattning att ärendet inte bör anses färdigbehandlat förrän det slutrapporterats från myndigheterna. Utskottet noterar att regeringen har hört sammat utskottets synpunkter och i årets skrivelse redovisar ärendet som inte slutbehandlat.

Slutbehandlade riksdagsskrivelser

I fråga om tillkännagivandet om civilrättsliga sanktioner på immaterialrättsens område (bet. 2008/09:NU11) konstaterar utskottet att regeringen har lämnat en muntlig redogörelse till utskottet om ärendet. I tillkännagivandet anmodas regeringen att lämna information till riksdagen om ärendet. Av 3 kap. 6 § riksdagsordningen framgår att regeringen får lämna information till riksdagen genom en skrivelse eller muntligen genom ett statsråd vid ett sammanträde i kammaren. Utskottet vill även påminna om det som anförts av konstitutionsutskottet (bet. 2010/11:KU20) om att information från regeringen till riksdagen bör lämnas i sådan form att den är tillgänglig för riksdagens samtliga ledamöter. Mot bakgrund av detta anser utskottet att tillkännagivandet inte kan anses som slutbehandlat och uppmanar regeringen att i nästa års redogörelse återkomma med en beskrivning av den fortsatta behandlingen med anledning av det aktuella tillkännagivandet.

Utskottet finner därför anledning att påminna om vad utskottet tidigare anfört om vikten av att regeringen med omsorg beaktar riksdagens tillkännagivanden innan de redovisas som slutbehandlade.

Stockholm den 29 april 2014

På näringsutskottets vägnar

Mats Odell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Odell (KD), Jonas Eriksson (MP), Lars Hjalmered (M), Jennie Nilsson (S), Hans Rothenberg (M), Carina Adolfsson Elgestam (S), Olof Lavesson (M), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Eva Flyborg (FP), Börje Vestlund (S), Helena Lindahl (C), Ingemar Nilsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Anna Hagwall (SD), Kent Persson (V) och Johan Johansson (M).